

3 Aruba

Rainbow Warriors vraagt duidelijkheid aanbesteding afvalbeleid

9 Wereld

Weer groot scholierenprotest in Frankrijk

10 Economie

Recordaantal reizigers voor Thalys

12 Sport

Digne redt in 96e minuut punt voor Everton

In San Nicolas

Verticale landbouwinstallaties ingezet voor eerste oogst tomaten

SAN NICOLAS — De eerste verticale landbouwinstallaties van het Canadese bedrijf Vertical Designs Aruba zijn inmiddels ingezet voor het verbouwen van tomaten. Dit bevestigt Landbouw-minister Chris Romero (MEP) desgevraagd aan de Amigoe.

door onze verslaggever
Ariën Rasmijn

Minister Romero bevestigt dat Vertical Designs Aruba de oude Pepsi Cola-fabriek in San Nicolas heeft gehuurd en inmiddels is begonnen met het bouwen en testen van installaties. “Als ik me niet vergis zijn ze begonnen met het telen van tomaten om te zien hoe dat gaat”, aldus de minister. Hij zegt dat de data van de research die nu wordt gedaan ook gedeeld zal worden met LVV Santa Rosa en dat er al interesse is vanuit hotels om de biologische groenten af te nemen die het bedrijf gaat verbouwen. De installaties die worden gebruikt zijn gefabriceerd door het Canadese bedrijf Affinor Growers. Begin september bezocht Nick Brusatore, toen nog ceo van Affinor Growers, Aruba en sprak hij met de Arubaanse regering over het aangekondigde project voor verticale landbouw. Eind september verliet Brusatore Affinor Growers. Via zijn twitter-account gaf hij te kennen zo effectiever te kunnen werken met Aruba aan de lancering

van verticale landbouw in het Caribisch gebied, ‘aan de hand van alle mogelijke duurzame praktijken om zo groenten en fruit van hoge kwaliteit te telen’. Volgens Brusatore zou dit als etalage kunnen dienen voor de technologie van Affinor Growers. Tegen de Amigoe bevestigt minister Romero dat Brusatore feitelijk eigenaar is van Vertical Designs Aruba en dat Robert Beukenboom de lokale directeur is. Een check in het register van de Kamer van Koophandel wijst uit dat Beukenboom samen met de Canadees Ron Adolf de directie voeren over het bedrijf. Adolf was ook aanwezig toen in augustus het project voor verticale landbouw door minister Romero werd aangekondigd.

Cannabis

Op het twitter-account van zowel Brusatore als Affinor Growers is te zien dat de verticale landbouwinstallaties zich prima lenen voor het telen van cannabis. Volgens minister Romero is het niet ondenkbaar dat dit op een gegeven moment ook aan de orde zou kunnen zijn. “Het

is een bewezen technologie. We zijn nu aan het kijken of het een mogelijkheid is voor de toekomst. Ik ga niet zeggen van niet want hoe je het ook bekijkt, het zou onze economie enorm kunnen helpen. Dit zou dan een van de technologieën zijn die je zou kunnen gebruiken.” Minister Romero ontkent echter in zee te zijn gegaan met Vertical Designs Aruba met in het achterhoofd de mogelijke teelt van cannabis op termijn. De blokkade van verkeer van en naar Venezuela begin dit jaar die leidde tot een tekort aan groente en fruit op het eiland was echter wel een katalysator. “Ik heb als parlementariër bovendien altijd gepleit voor meer eigen voedselvoorziening. Met het wisselen van de regering werden we benaderd door de heer Beukenboom. Ze waren daarvoor al lang bezig met dit project. Ik heb het met beide handen aangegrepen en gezegd dat dit de weg is die we moeten nemen.” Vertical Designs Aruba is overigens niet het enige bedrijf dat met steun van de regering verticale landbouw gaat uitvoeren op Aruba. Minister Romero zegt ook in gesprek te zijn met de lokale ondernemer Gregory Fung, tevens medeoprichter van belangenorganisatie United Farmers.

Rust en leven in tuin van Respaldo

Foto: Respaldo

ORANJESTAD — In de binnentuin van Fundacion Respaldo is deze kleurige wereldbol te vinden, geschilderd op een muur. Kunstenaar Reginald de Palm maakte de muurschildering op verzoek van Respaldo, die de tuin van de kliniek wilde herinrichten en patiënten recreatie en ontspanning wil bieden. De kliniek, voorheen Paaz, behandelt patiënten die een psychische aandoening hebben. Sommige patiënten verblijven in de kliniek, anderen komen voor een therapie en gaan daarna weer weg. Iedereen komt echter in deze binnentuin. Het is geen nieuwe muurschildering. De Palm won hiermee in 2010 in de Verenigde Staten een prijs en besloot om deze afbeelding aan te passen voor Respaldo door er meer kleuren aan toe te voegen. Zo komt de kunstenaar tegemoet aan de wensen van de stichting. De blauwe kleuren benadrukken de rust, de gele kleuren staan voor het plezier en de zin in het leven. Deze combinatie zorgt voor een ontspannen aanblik in de tuin, zegt de kunstenaar. De wereldbol staat symbool voor de plek waar iedereen kan samenkomen en kan praten (dat kan ook in gedachten) over het land waar ze naar toe zijn geweest of waar ze naar toe willen gaan.

5000 Groningers claimen emotieschade bij NAM

GRONINGEN — Ruim 5000 Groningers eisen via de rechter een vergoeding van de Nederlandse Aardolie Maatschappij (NAM) voor de emotionele schade die zij zeggen te ondervinden van de gaswinning en de daaruit voortvloeiende aardbevingen.

“Dat gaat van mensen die angsten hebben tot en met mensen die niet meer thuis durven te slapen en bij de psychiater lopen”, licht advocaat Pieter Huitema toe. De advocaat vraagt de rechtbank in Assen daarom een vergoedingssysteem goed te keuren waarin het leed in verschillende categorieën wordt onderverdeeld. “Er is een hoop leed geleden hier”, zegt hij. Dezelfde rechtbank bepaalde in maart vorig jaar al dat de NAM aansprakelijk is voor de immateriële schade van 120 inwoners van het gaswinningsgebied waar aardbevingen voorkomen. De NAM ging in beroep. Op een uitspraak van het gerechtshof wil de raadsman niet wachten. “Dan zijn we zo anderhalf jaar verder. De eerste uitspraak sterkt ons enorm in de gedachte dat de NAM aansprakelijk is.” Het hof is nog niet toe aan inhoudelijke behandeling. De rechters hebben de Hoge Raad vooraf gevraagd hoe bepaalde wetsartikelen uitgelegd moeten worden. Voor de groep van 120 mensen die principieel al gelijk heeft gekregen, verwacht advocatenkantoor De Haan – waar Huitema werkt – binnen enkele weken concrete bedragen te vorderen. Onder de circa 5000 Groningers die zich bij de nieuwe procedure hebben aangesloten, zijn zowel woningeigenaren als duizenden huurders.

‘Na dag werk recht op WW in ander EU-land’

STRAATSBURG — Het Europees Parlement wil werknemers uit andere EU-lidstaten die na één dag werken hun baan verliezen het recht geven op een werkloosheidsuitkering in hun ‘gasland’, vindt een ruime meerderheid (345 tegen 287). De aanspraak op de uitkering moet worden beoordeeld op basis van hun elders opgebouwde arbeidsverleden.

Het voorstel is onderdeel van een pakket maatregelen om ervoor te zorgen dat het vrije verkeer van personen in de EU echt werkt. Daarom is het nodig dat de socialezekerheidsstelsels gecoördi-

neerd worden. Voor de zomer werden de EU-ministers van Sociale Zaken het eens over een periode van een maand. Lidstaten en parlement gaan nu onderhandelen over het definitieve pakket.

In Nederland heeft een buitenlander die in loondienst werkt voor een Nederlands bedrijf, in Nederland woont en premies betaalt dezelfde rechten als een Nederlandse collega. Hij of zij moet 26 van de 36 weken hebben gewerkt om in aanmerking te kunnen komen voor een uitkering en de werkloosheid mag niet de eigen schuld zijn. De elders opgebouwde rechten kunnen meetellen.

Rutte: Nuttig gesprek met May

DEN HAAG — Premier Mark Rutte en zijn Britse collega Theresa May hebben een ‘nuttig gesprek’ achter de rug over Mays inspanningen om haar brexit-deal te redden.

May doet meerdere Europese hoofdsteden aan en begon vandaag met de Nederlandse minister-president. Nederland en Groot-Brittannië hebben binnen de EU altijd nauw samen opgetrokken. Rutte ontving May voor een ontbijtbespreking op het Haagse Catshuis. May is op zoek naar concessies van de Europese Unie om vooral de regeling van de Noord-Ierse grens voor haar parlement verteerbaar te maken. Ze heeft de cruciale stemming over het brexit-akkoord uitgesteld omdat de steun daarvoor ontbreekt.

De Britse premier informeerde naar Rutes arm, die hij afgelopen week heeft bezeerd bij een ritje op de fiets. Hij maakte ‘een onhandige move’, laat de Rijksvoorlichtingsdienst weten. Inmiddels zou het wat beter gaan. May vloog vervolgens door naar Berlijn voor een lunch met bondskanselier Angela Merkel. Daarna ging zij naar Brussel voor overleg

Foto: AFP

Rutte (r) ontving May voor een ontbijtbespreking op het Haagse Catshuis.

met de voorzitter van de Europese Raad, Donald Tusk, en voorzitter Jean-Claude Juncker van de Europese Commissie. Tusk heeft al laten

weten dat er niet opnieuw onderhandeld kan worden over het brexit-akkoord, maar dat over nadere uitleg te praten valt.

Indringer uitgeschakeld bij Brits parlement

Foto: AFP

De man werd tegen de grond gewerkt en gearresteerd.

LONDEN — Bij het Britse parlement heeft de politie met een stroomstootwapen een man uitgeschakeld.

Britse media meldten dat het om een ‘indringer’ ging die hard naar een van de toegangspoorten van het parle-

mentsgebouw was gerend. Daar werd hij tegen de grond gewerkt en gearresteerd. Kort daarna werd de man in

de handboeien geslagen en afgevoerd terwijl politiemensen hem onder schot hielden.

De rust keerde daarna terug. Wie de man is en wat zijn motief is, is niet bekend.

Kidpreneur\$ bazaar

Foto: MinFEC

ORANJESTAD — Iniciativa pa Desaroyo di Empresa Arubano (Idea) van Directie Economische Zaken, Handel en Industrie (Dezhi) hield een kidpreneur\$ bazaar afgelopen zaterdag. De bazaar is gekoppeld aan het project, 'Kid\$ with Big Ideas', waarbij kinderen van naschoolse opvang Traimerdia hun producten konden verkopen. Idea valt onder Economische Zaken en is opgezet om startende ondernemers te helpen en bestaande ondernemers bij te staan met kennis en ervaring. De overheidsdienst geeft regelmatig cursussen en workshops voor ondernemers. Het project Kid\$ with Big Ideas leert de kinderen zakelijke mogelijkheden te zien en hoe ze vanaf jongs af aan in een eigen zakcentje kunnen voorzien door hun creativiteit te gebruiken. Het resultaat was afgelopen zaterdag te zien waarbij de jonge ondernemers hun producten op een door Idea georganiseerde markt hebben verkocht, en zo gestimuleerd worden om te ondernemen in de toekomst. Zowel Onderwijs-minister Rudy Lampe (RED) als collega-minister Xiomara Ruiz-Maduro (MEP) van Financiën, Economische zaken en Cultuur was aanwezig om het resultaat van het project mee te maken en ook om producten van de kinderen aan te schaffen.

Verzekeringen Pensioenen Hypotheken

ASCA

ASSURANTIE SERVICE CENTRUM ARUBA N.V.

Dienstverlening met een persoonlijk karakter

Tel. 582-2720 • Fax 582-0200
Beatrixstraat 34 • Oranjestad
email: insurance@asca.aw

FUNDACION

GUIA MI

2de Oproeping:

De griffier van het Gerecht in Eerste Aanleg van Aruba roept hierbij op:

- Ernest Ludwig PETRONIA, zonder bekende woon- of verblijfplaats,

om op **5 februari 2019 om 8.45 uur** voor de rechter in het Gerechtsgebouw in Aruba te verschijnen om van in leven zijn doen blijkt te geven conform art. 1:413 BWA in verband met een door Ronald E.T. Petronia ingediend verzoek (AUA201801121 EJ.)

de Griffier,

E.E. de Weever

HUIS AAN DE ZEEKANT VAN SPAANS LAGOENWEG TE KOOP!
POS CHIKITO 88-A

Mogelijkheid voor Air BNB/Beach Hostel!
Dit is een goede investeringsmogelijkheid! Een hele mooie ligging om te kayakken en duiken, dichtbij Isla de Oro. Heel prive, niet openbaar toegankelijk. Huis van 3 kamers / 1 grote badkamer, inloopkast en waschok, eigendom terrein. Vraagprijs: US\$ 295.000.00

Best Buy REALTY
Bel Emir: 565-6270
emir@bestbuyrealtymaruba.com
www.bestbuyrealtymaruba.com

S. FORD FURNISHINGS

www.facebook.com/s.fordfurnishingsaruba/

OUR AFFORDABLE, PERSONALIZED SERVICES ARE GREAT FOR ANYONE WHO WANTS TO UPDATE A SPACE IN THEIR HOME.

Hours - Mon-Sat 9 AM To 6 PM. Schotlandstraat 38 - +297 587 0830

20% OFF STOREWIDE FINANCING PLANS

FREE DELIVERY

CLEARANCE ITEMS UP TO 85% OFF

Departamento di Asuntonan Economico, Comercio y Industria

Ta informa

Maneho Orario di tienda

Departamento di Asuntonan Economico, Comercio y Industria ta informa riba e orarionan cu un negoshi ta permiti pa ta habri pa publico :

- Dialuna pa diasabra di 6:00 or di mainta te 12:00 or di anochi;
- Diadomingo y dianan di fiesta di 9:00 or di mainta te 10:00 or di anochi.
- Dia di labor no ta permiti pa un negoshi ta habri pa publico.

Esaki den cuadro di e maneho faborabel pa cu orarionan den cual ta permiti pa un negoshi ta habri segun “Landsverordening Winkelsluiting”.

Esaki no ta conta pa sector horeca ni pa tiendanan cu ta situa den un hotel cu tin hotelvergunning.

Desde 10 di juli 2018 minister di Finansa, Asuntonan Economico y Cultura a dicidi cu no mester pidi dispensacion mas pa cu e orarionan di operaci3n di un negoshi manera aki riba menciona.

Durante dianan di fiesta e maneho di orario ta keda vigente y no ta haci excepci3n. Lo eherce control riba cumplimiento di e maneho di orario.

L.G. Smith Blvd. #160
Sun Plaza Building 2nd floor
Oranjestad

Tel: 5212400
5212423
Email: deaci@setarnet.aw
www.arubaeconomicaffairs.aw

Minister di Finansa, Asuntonan Economico y Cultura

ANUNCIO ORARIO DI TIENDA PA PUBLICO

DEPARTAMENTO DI ASUNTONAN ECONOMICO COMERCIO Y INDUSTRIA

kier recorda tur comerciante cu e maneho actual di orario di tienda pa publico ta lo siguiente:

DIALUNA.....	6:00	-	24:00
DIAMARS.....	6:00	-	24:00
DIARANSON.....	6:00	-	24:00
DIAHUEBS.....	6:00	-	24:00
DIABIerna.....	6:00	-	24:00
DIASABRA.....	6:00	-	24:00

DIADOMINGO
Y DIANAN DI FIESTA
9:00 - 22:00

DIA DI LABOR
NO TA PERMITI PA UN NEGOSHI TA HABRI PA PUBLICO

ESAKI **NO** TA COUNTA PA SECTOR HORECA NI PA TIENDANAN CU TA SITUA DEN UN HOTEL CU TIN HOTELVERGUNNING.

DURANTE DIANAN DI FIESTA E MANEHO DI ORARIO TA KEDA VIGENTE Y NO TA HACI EXCEPCI3N. LO EHERCE CONTROL RIBA CUMPLIMIENTO DI E MANEHO DI ORARIO.

WEB begint weer met hedging

ORANJESTAD — Water en Energiebedrijf Aruba (WEB) is onlangs weer begonnen met *hedgen*, het inkopen van brandstof tegen een van de voren afgesproken prijs om het effect van prijsschommelingen te beperken. Dat bevestigde woordvoerder Asja Dongen vandaag aan de *Amigoe*.

Het bedrijf wilde echter niet ingaan op vragen over welke periode er is *gehedged* en in welke welke vorm dat is gebeurd. Vanaf het tweede kwartaal van dit jaar heeft er geen hedging meer plaatsgevonden, zo kondigde de overheid aan in mei. WEB-directeur Luis Oduber waarschuwde toen echter dat ‘WEB zonder hedging een speelbal wordt van de olieprijs. Het vorige – en ongunstig uitgevallen – jarenlange contract voor het inkopen van brandstof voor energieopwekking liep eind vorig jaar af. In het eerste kwartaal van dit jaar heeft WEB met meer voorzichtigheid gehandeld en gedeeltelijk gehedged en voor een kortere periode gekozen, namelijk een kwartaal, zo liet het bedrijf begin januari weten.

Verantwoordelijkheid
De Amigoe vroeg Energie-minister Evelyn Wever-Croes (MEP) om een reactie op dit nieuws. “Begin van dit jaar heeft de regering WEB geïnformeerd dat *hedging* een aangelegenheid is van het bedrijf en niet van de regering, net zoals een bedrijf beslist wanneer een auto te verzekeren. Dat het bedrijf en dus de directie de verantwoordelijkheid draagt en aangesproken zal worden als er weer verkeerde beslissingen worden genomen. Het is tegen de ‘good corporate governance’ principes dat een minister zich daarin gaat mengen”, verklaart Wever-Croes. “Sindsdien hebben de directie en de raad van bestuur daarover nieuwe werkafspraken gemaakt en wordt de minister slechts geïnfor-

meerd. WEB kent de visie van deze regering: er alles aan doen om te zorgen dat de kosten van opwekking van energie dalen en in ieder geval niet stijgen en daar houden ze zich aan. Dat is het enige wat ik kan zeggen”, aldus Wever-Croes.

Kritiek
Statenlid Mike de Meza (AVP) trok fel van leer gisteren in een schrijven aan de pers. “MEP heeft hedging gedemoniseerd maar nu doen ze precies hetzelfde”, zegt de voormalige Energie-minister. “Nu moeten ze hun woorden weer inslikken.” Toen de MEP in de oppositie zat kondigden ze aan dat ze een onderzoek wilden naar hedging omdat ze ervan overtuigd waren dat er geld aan de strijdstok was blijven hangen, maar waar blijft dat onderzoek nu, vraagt het Statenlid zich af. Wever-Croes zegt tegen de Amigoe dat het onderzoek naar de fout gelopen hedging nog gaande is maar dat dit door WEB en Utilities wordt gedaan.

Benzine, diesel en kerosine vanaf morgen goedkoper

ORANJESTAD — Benzine wordt morgen 15,2 cent goedkoper, diesel en kerosine worden respectievelijk 13, 2 en 12,5 cent goedkoper. Voor een liter benzine betalen consumenten vanaf morgen 1,994 florin. Een liter diesel kost 1,81 florin en kerosine 1,707 florin per liter.

Dat maakte Xiomara Ruiz-Maduro, minister van Financiën, Economische Zaken en Cultuur (MEP) vanochtend bekend. De prijzen zijn inclusief bbo/bazv/bavp en gebaseerd op de gemiddelde prijs van de ‘Platts US Marketscan (Gulf Coast)’ over de periode 1 tot en met 30 november 2018. De benzineprijs is met +6,5 cent aangepast en +3 cent per liter voor gasolie en kerosine om het accijnsstarief naar de oorspronkelijke staat van vóór mei 2017 terug te brengen.

IN HET KORT

Luchtbuks
Tegenover de Grand Ocean Minimarket in Madiki Kavel werden afgelopen donderdagavond twee mannen geraakt door kogels van een luchtdrukpistool. De mannen hadden twee jongens gezien in de mondi tegenover de winkel. Vervolgens hoorden ze schoten en werden ze geraakt, de een in zijn rechterarm en linkervoet en de ander in zijn achterhoofd. De politie stuurde met spoed een patrouille. Beide mannen bloedden uit hun verwondingen maar weigerden geholpen te worden door ambulancepersoneel. Een van de mannen kende een van de daders. De mannen werden verwezen naar de Landsrecherche om aangifte te doen. De agenten reden vervolgens rond in de buurt van Madiki Kavel en Bushiri maar troffen niemand aan met een luchtbus.

Verdacht figuur
Een patrouille moest afgelopen donderdagavond naar Purun voor een melding van een verdachte persoon in de buurt. Ter plekke spraken agenten met een vrouw met initiaal L. die verklaarde dat zij bij thuiskomst met haar kinderen merkte dat haar hond veel aan het blaffen was. Ze reed nog een rondje voor de zekerheid en toen ze uitstapte zag zij samen met haar dochter een mannelijk figuur op het erf naast hun huis. Toen de man, 1,75 meter lang, slank, donker en in het zwart gekleed, zag dat hij was betrapt rende hij de mondi in. Tegen de surveillanten zei L. dat ze erg was geschrokken. Feit is ook dat er al meerdere keren bij haar was ingebroken. Van de dienstdoende agenten kreeg ze het advies haar woning beter te beveiligen. Ook werd in de omgeving gezocht naar een verdacht figuur, maar dit leverde geen resultaat op.

‘Aanwijzing voor asielprocedure Venezuela’

DEN HAAG — In de Eerste Kamer werd vandaag de mogelijkheid geopend om Curaçao een aanwijzing te geven voor de opvang van Venezolaanse migranten. De suggestie werd gedaan door docent Internationaal Publiekrecht Maarten den Heijer, de eerste spreker tijdens een deskundigenbijeenkomst over de verantwoordelijkheden van het Koninkrijk versus die van Curaçao en Aruba met betrekking tot Venezuela.

Den Heijer zei dat Curaçao volgens verschillende organisaties tekortschiet bij de opvang van migranten uit Venezuela. Die kritiek en die zorgen zouden voldoende kunnen zijn voor de Rijksministerraad om een aanwijzing te geven, zei hij. Ter illustratie verwees hij naar de financiële aanwijzing voor Aruba, die uitsluitend gebaseerd was op zorgen van

Nederland over houdbare financiën. “In de huidige context zou een aanwijzing van toepassing zijn”, aldus Den Heijer. De docent plaatste daarnaast vraagtekens bij de gewoonte om Venezolanen die op Aruba en Curaçao aankomen als migranten te zien en niet als vluchtelingen of asielzoekers. “De meeste asielaanvragen worden afgewezen. In andere landen is dat zeker niet het geval”, zei hij. Een vergelijkbare opmerking werd gemaakt door Ernst Hirsch Ballin, oud-minister en lid van de Adviesraad Internationale Vraagstukken. “Je moet onderzoeken wie vluchtelingen zijn en wie migranten. Als je dat niet doet, dan neem je het risico dat je iemand in een situatie brengt van een mogelijke onmenselijke behandeling”, zei hij. De deskundigenbijeenkomst was voornamelijk bedoeld om de Eerste Kamer van informatie te voorzien.

Ook vorderingen Aruba en Curaçao moeilijk

Oninbare vorderingen buiten Nederland nemen toe

DEN HAAG — Staatssecretaris Menno Snel van Financiën (D66) gaat een ‘nadere analyse’ maken van het probleem dat de Belastingdienst Nederland in het buitenland heeft met oninbare vorderingen. Ongeveer 60 procent van ten onrechte verstrekte toelagen blijkt definitief oninbaar. Sinds 2015 is dat een bedrag van 56,3 miljoen euro. Dat meldde het *Financieele Dagblad* vorige week donderdag.

Een jaar geleden was dat percentage nog 56 procent. Snel zegde toen aan de Tweede Kamer toe dat hij zou proberen om dat percentage omlaag te brengen door betere samenwerking met de landen waar de schuldenaars wonen. Maar dat blijkt niet gelukt te zijn.

De staatssecretaris deed de toezegging om het nader uit te zoeken volgens het FD aan PVV-Kamerlid Edgar Mulder, nadat hij de afschrijving eerder nog had afgedaan als een bedrijfs-

matig risico. Mulder vond dat te gemakkelijk. “We schrijven niet af op toeslagfraude in Nederland. Dat wordt terecht zwaar vervolgd”. Ook Kamerleden Renske Leijten (SP) en Pieter Omtzigt (CDA) deelden de mening van de PVV-er. “We moeten niet weggijken”, zei Leijten.

Binnen het Koninkrijk
Omtzigt herinnerde Snel aan de belofte dat de Nederlandse Belastingdienst in overleg zou treden met onder meer Aruba en Cu-

raçao, waar meer dan 80 procent van de vorderingen moet worden afgeschreven ondanks dat de eilanden onderdeel zijn van het Koninkrijk. Van de Antilliaanse vorderingen is 10 miljoen euro afgeschreven, meldt het FD.

Europa
Ook in Polen (9,7 miljoen) en België (8 miljoen) moest de Belastingdienst Nederland vaak concluderen dat er niets meer te halen viel. Intussen groeiden nieuwe vorderingen sinds 2015 weer met 75 miljoen tot inmiddels 122 miljoen.

Omtzigt pleitte er vorig jaar al voor om het moeilijk te maken om op Aruba en Curaçao toelagen te ontvangen en om, net als bij openstaande boetes, ook

op luchthavens controles te houden en af te rekenen met mensen die nog een toeslagschuld hebben openstaan. Mulder pleitte ervoor om EU-contributie in te houden, die dan kan worden verhaald op landen in Oost-Europa die niet meewerken aan inning van de toeslag-schuld.

De Belastingdienst Nederland boekte vorig jaar in totaal een bedrag van 500 miljoen euro als oninbaar op 180.000 vorderingen.

Het totaal aan uitstaande vorderingen bedroeg toen 14 miljard euro, dat bleek uit de antwoorden op vragen van Kamerlid Helma Lodders (VVD) en een toelichting daarop afgelopen maart.

Rainbow Warriors vraagt duidelijkheid aanbesteding afvalbeleid

ORANJESTAD — De voorzitter van de Rainbow Warriors Core Foundation, Milton Ponson, vraagt de overheid en andere stakeholders om alle documenten die te maken hebben met het afvalbeleid en de oplossing voor afvalverwerking van dumpplaats Parkietenbos, te mogen inzien. Dat schrijft hij in een open brief nadat vrijdag een openbare aanvraag voor voorstellen in lokale kranten gepubliceerd werd.

“In het kader van de openbaarheid van bestuur wensen wij inzage in alle documenten die geproduceerd zijn in het kader van de *waste management solutions* en de vuilstort Parkietenbos, zonder te moeten terugvallen op de Landsverordening Openbaarheid van Bestuur”, is te lezen in de brief die gericht is aan onder meer de overheid, Directie Natuur en Milieu (DNM) en TNO. Volgens Ponson hebben technisch onderlegde experts uit het maatschappelijk veld tijdens gesprekken bij TNO afgelopen februari overlegd met het Land Aruba en TNO en werd er duidelijk gemaakt naar de regering toe dat inzage in alle stukken een noodzakelijke voorwaarde is voor een volledige inspraak en evaluatie van de technische experts in het maatschappelijk veld. “Conform de *modus operandi* van Agenda 2030 en de SDG’s waarvoor de regering van Aruba heeft gekozen, is dit een vereiste”, aldus Ponson. Zijn brief werd vrijdagmiddag gestuurd nadat op dezelfde dag in alle lokale media een bericht voor het

aanmelden van Request for Proposals (RFP) voor de openbare besteding gepubliceerd werd. De regering neemt in te dienen voorstellen aan, vanaf vrijdag 7 tot en met 28 december van de ‘waste to energy’ industrie, voor de implementatie van een ‘vaste afvalverwerking-faciliteit’ door middel van een aanbesteding werkwijze. De aanbestedende instantie is het Land Aruba en wordt juridisch vertegenwoordigd door de minister van Ruimtelijk Ordening, Infrastructuur en Milieu, Otmar Oduber (POR). Volgens de minister is het aanbestedingsproces van belang omdat er sinds vorig jaar een een commissie van WEB, TNO en de Werkgroep Afvalverwerking aan het werk is om tot een oplossing te komen, dit heeft tot deze RFP geleid. Eerder in de *Amigoe* heeft de minister gezegd dat de RFP voor eind oktober al gepland stond. WEB is aangewezen als projecttrekker voor het deel ‘waste to energy process’ en TNO de trekker voor de sanering van Parkietenbos. De keuze van de regering is gemeld

aan de Werkgroep Afvalverwerking, onder leiding van Robert Kock. Aan de *Amigoe* vertelde Ponson maandag dat hij vooralsnog geen enkele besissing heeft ontvangen. Ook zou Robert Kock zich hebben teruggetrokken als hoofd van de commissie, volgens Ponson. Daarnaast trof de Rainbow Warriors voorzitter Robert Jan Moons van TNO tijdens een recent congres en Moons vond het vreemd dat TNO geen enkele reactie had ontvangen van de ngo’s. “Hoe kun je reageren als je geen inzage hebt in de documenten”, vraagt Ponson

zich af, die bijval krijgt van andere ngo’s.

Vaste afvalverwerking-faciliteit
Met het oog op de bescherming van de volksgezondheid en de instandhouding van het milieu, en om gelijke tred te houden met de zich ontwikkelende internationale normen en beste praktijken, heeft de regering als doelstelling om over te stappen van het huidige systeem voor het beheer van vast afval naar een nieuw duurzaam afvalbeleid. De oplossing die de regering voor ogen heeft voor onder meer de afvalproblematiek

en dumpplaats Parkietenbos, is een ‘incinerator’ en het afdekken van de dumpplaats. Daarom wil de regering de particuliere sector vragen om deel te nemen door een voorstel in te dienen over het ontwerp, bouw, financiering, exploitatie en onderhoud van een ‘Solid Waste Treatment Facility (SWTF)’ op een ‘Design-Build-Own-Operate and Transfer’ (DBOOT) basis, aldus minister Oduber. Het hoofddoel van deze SWTF is de massale verbranding van afval en dit om te zetten naar elektriciteit, materialen voor recycling terug te winnen

en de rest te storten en laten afdekken. De faciliteit moet aan gestelde arbeidsomstandigheden voldoen, maar ook aan de normen en richtlijnen voor vervuiling waarbij er ook gelet wordt op milieu- en gezondheidsnormen van Aruba, zo legt Oduber in een persbericht uit. De geschatte bouwduur van de faciliteit is anderhalf

jaar na toekenning van de concessie. De ontwikkelaar voert vanaf de aanvang werkings- en onderhoudstaken uit op de SWTF, tot twintig jaar na de voltooiing van de bouwwerkzaamheden. Aan het einde van deze periode, zal de ontwikkelaar de activa onder bepaalde voorwaarden overdragen aan de overheid.

Koninklijke Marine

Met verslagenheid hebben wij kennis genomen van het plotselinge overlijden van onze zeer gewaardeerde collega

Gurschwin Genaro Hous

... heeft 9 jaar onze collega mogen zijn en heeft daarbij verschillende functies bekleed. Wij kennen Gurschwin als een zeer betrokken en enthousiaste monteur, die met plezier, op zijn Curaçao, gediend heeft.

Wij wensen de familie Hous, Gurschwin zijn gezin en alle nabestaanden veel sterkte met dit verlies.

Commandant der Zeemacht in het Caribisch Gebied
Willemstad, Curacao

door onze verslaggever Mirte de Rozario

Sporten, omdat het gezond is om elke dag minstens een half uur in beweging te zijn. Doorzetten om je doel te bereiken. De adrenaline voelen tijdens het trainen voor een wedstrijd. Brons, zilver of zelfs goud winnen en op het podium staan. Aruba is in beweging. Wil je ook een sportieve ervaring delen met de lezers van de Amigoe? Mail dan naar arubaredactie@amigoe.com.

Scholenaquation Ibisa

‘Deelnemen belangrijker dan sportniveau’

ORANJESTAD — Ruim 150 kinderen en leerkrachten namen zaterdagochtend deel aan de scholenaquation van Ibisa, op het strand en in de zee bij Nikki Beach. De organisatie blikt tevreden terug op een geslaagd evenement, waarbij de deelnemers enthousiast waren en elkaar aanmoedigden om door te zetten.

Directeur Monique van Embden van Ibisa vindt het prachtig om te zien dat meerdere scholen zich hadden aangemeld om mee te doen. Het evenement stond open voor alle scholen en ook

voor leerkrachten en volwassenen die avondonderwijs volgen.

De deelnemers lieten zich niet hinderen door het feit dat ze geen aquatlonerva-

Foto: S. Ibisa

ring hadden. “Het niveau van de sport heeft voor Ibisa geen prioriteit bij scholencompetitie”, zegt Van Embden, “voor ons telt veel meer dat kinderen en leerkrachten meedoen en kennismaken met de sport.” Ze ziet vooral graag dat de deelnemers bij een volgend schoolsportevenement weer deelnemen. Ibisa-medewerker Kamilah Dammers-Naddall prijst de

inzet van de deelnemers. “Je ziet tijdens zo’n evenement dat ze elkaar uitdagen en dat ze elkaar aanmoedigen om door te zetten.”

De oudste deelnemers moesten 2,5 kilometer hardlopen, daarna 200 meter zwemmen en vervolgens weer 2,5 kilometer hardlopen. De jongere deelnemers hadden iets kortere afstanden.

Dove zaalvoetballer bij EK

ORANJESTAD — In Tampere, Finland, is momenteel het Europese Kampioenschap zaalvoetbal bezig. Bijzonder aan deze competitie is dat alle spelers doof zijn. Nederland doet mee aan dit EK en in de selectie zit een Arubaan: Bjorn Hart. Dat heeft zijn moeder, Jeta Hart, aan de Amigoe laten weten. Het gezin Hart vertrok naar Nederland toen Bjorn jong was, omdat dit beter was voor zijn toekomst als dove. Op zijn zesde begon hij te zaalvoetballen en hij ontwikkelde zich goed op sportief gebied. Toen Hart achttien was, werd hij geselecteerd voor de Nederlandse selectie en ook daarin bewees hij zijn kwaliteiten. Momenteel is het team in Finland, waar ze van 5 tot 15 december meedoen aan het EK.

Wie wordt

Taekwondoka van het Jaar

ORANJESTAD — De Brazil Taekwondo Stichting kiest vanavond de Sporter van het Jaar 2018. Er wordt gekeken naar taekwondoka's die op nationaal en internationaal niveau hebben gepresteerd, maar ook de beste nieuwkomer krijgt een prijs.

De prijsuitreiking van de Brazil Taekwondo Stichting vindt plaats tijdens een kerstdiner. De sportstichting sluit daarmee het jaar af en bereidt zich voor op een ‘nog succesvoller 2019’.

Laatste kampioenschap
Zes taekwondoscholen die bij de Aruba Taekwondo Bond (Artbo) zijn aangesloten, deden vorige week in het Teresita Center in San Nicolas met in totaal veertig sporters mee aan het laatste taekwondokampioenschap van dit jaar. Het ging om Brazil Taekwondo

Foto: Artbo

Het laatste taekwondokampioenschap van dit jaar, in het Teresita Center.

Stichting, Impact Taekwondo Stichting, ETU Foundation, Tiger Taekwondo Academy, Noord Taekwondo Center en (organisator) San Nicolas Taekwondo Center.

Succesvolle eerste wedstrijd softbalteam Riu Palace Aruba

ORANJESTAD — Ze wonnen hun eerste vriendschappelijke wedstrijd eind november in de Copa Navideño 40+ met 17-2 van tegenstander Aruba Trading. Het gaat om het softbalteam ‘Los Muchachos’, dat is het nieuwe sportteam van hotel Riu Palace Aruba, dat uit enthousiaste medewerkers bestaat. Het hotel sponsoorde het uniform van de teamleden, want dat doet de sportieve naam van het hotel eer aan, aldus een persbericht.

Algemene Rekenkamer

The court of Audit of Aruba invites you to a presentation of the results of a review on the preparedness for implementation of **Sustainable Development Goals** in Aruba

DATE: 14 DECEMBER 2018

TIME: 05:00 – 07:00 PM

PLACE: MFA PARADERA

GUEST SPEAKER: drs. GJIS DE VRIES

The presentation will start at 5 PM sharp

Guest Speaker

Gijs de Vries is a senior visiting fellow at the London School of Economics and Political Science (LSE). He is a frequent speaker and writer on the UN Sustainable Development Goals and an advisor to national audit institutions in various countries. He is a former member of the Court of Audit of The Netherlands, and a former member of the European Court of Auditors. On behalf of the world organization of audit institutions, INTOSAI, he drafted the global standards on audit of national disaster prevention. He previously held public office in The Hague and in the EU.

For more information please contact us at info@rekenkamer.aw or call 582-5448

Meer dan alléén een krant!

Sluit een abonnement bij Amigoe en maak kans om fantastische prijzen te winnen!

Nieuwe abonnees maken kans op o.a. een weekend-stay bij The Mill Resort tot een jaar gratis abonnement van Amigoe!

Ben je al abonnee?
Breng een nieuwe abonnee mee en maak kans op een gratis dagje Wellness!

Ook overal de Amigoe lezen?
Kijk dan snel op www.amigoe.com

ABONNEER NU!
582-4333

Stichting Rancho organiseert themadagen rond migranten

ORANJESTAD — Stichting Rancho organiseert vanaf aanstaande vrijdag tot en met dinsdag een serie activiteiten die zich richten op migranten op Aruba.

Thema van de serie activiteiten is 'Hebben migranten rechten?'. De aftrap vindt aanstaande vrijdag om zes uur 's avonds plaats met een serie lezingen en presentaties in het pand van de Stichting Rancho in de Koningstraat in Oranjestad.

Spreekers tijdens die avond zijn Chando Pietersz, Linda Reijnders en Benjamin Romero. Alledrie hebben zij publicaties op hun naam staan waarin migranten op het eiland centraal staan. Op zaterdag is er een panel onder leiding van Daniella

Britt-Croes met deelname van Yakari Gabriel, Marelvis Redondo, Luis Villegas, Nelson Gonzales en mensen uit het boek 'We Are Aruba' van Linda Reijnders. Op zondag worden er documentaires vertoond en is er gelegenheid voor discussie. Op maandag om half zes 's middags is er een wandeling door Rancho met als thema het multiculturele aspect van die buurt. Deelname aan de bijeenkomsten kost twee florin. Meelopen met de 'walking tour' kost vijftien florin. Op dinsdag 18 december, de internationale dag van de migranten, is er vanaf half zes 's middags een gratis activiteit met muziek DJ Caletto en uitheemse etenswaren op het pleintje van 'Hanchi Kalki', achter het Archeologisch Museum op de hoek van de Vissstraat en de John G. Emanstraat. Er zijn nog plekken open voor wie buitenlandse gerechten wil verkopen. Neem daarvoor contact op met Stichting Rancho door te bellen met 562-8352.

LTU

Voor Luis Villegas, journalist en vrijwilliger bij Stichting Rancho is het belangrijk dat het onderwerp van

migratie wordt aangekaart. De vraag of migranten rechten hebben op Aruba ligt wat hem betreft ook voor de hand. Zelf zegt de geboren Venezolaan ook al jaren te worden tegengewerkt in zijn naturalisatieaanvraag.

"Aan de ene kant krijgen we heel veel van migranten, maar aan de andere kant worden veel migranten vooral in hun rechten misbruikt. Ook worden migranten niet betrokken bij het democratisch proces. Zo is er een nieuwe LTU-wet door de Staten gegaan, maar in de aanloop daar naartoe zijn ze niet gehoord", verklaart Villegas aan de *Amigoe*.

Vluchtelingenwerk

Clifford Rosa, voorzitter van Stichting Rancho, verklaart dat een delegatie van de Nederlandse stichting Vluchtelingenwerk naar Aruba komt om de activiteiten bij te wonen. Stichting Vluchtelingenwerk heeft op Curaçao inhoudelijk en financieel geholpen aan de oprichting van de Stichting Mensenrechten Cariben. Deze mensenrechtenorganisatie gaat zich in eerste instantie inzetten voor Venezolaanse vluchtelingen.

Raiz bezoekt VNO

Foto: Raiz

ORANJESTAD — De buitenparlementaire politieke partij Raiz bracht afgelopen donderdag een bezoek aan het kantoor van de Vertegenwoordiging van Nederland in Oranjestad (VNO).

Dit bezoek was op uitnodiging van VNO en de gespreksonderwerpen waren onder meer de huidige financiële situatie op Aruba en het recent door de Arubaanse regering en Nederland ondertekende nieuwe protocol. Bovendien werd gesproken over de reste-

rende natuurgebieden op het eiland en het door Raiz voorgestelde moratorium op hotels, timeshares en condominiums. Dat blijkt uit een persbericht dat Raiz heeft gestuurd naar de lokale media. Ook werd het integriteitsvraagstuk binnenvallen van het overheidsapparaat

besproken. Namens Raiz waren partijleiders Ursell Arends en Tai-Foo Lee aanwezig, samen met Giovanni Jacobs die hiermee zijn eerste officiële werkbezoek als partijlid van Raiz had. Jacobs werkt als technicus bij de cardiologie-afdeling van het Horacio Oduber Hospitaal (HOH) en heeft een postdoctorale titel in civiel recht. Hij werkte al lange tijd mee aan activiteiten van de partij.

ZEE

Brexit-fun

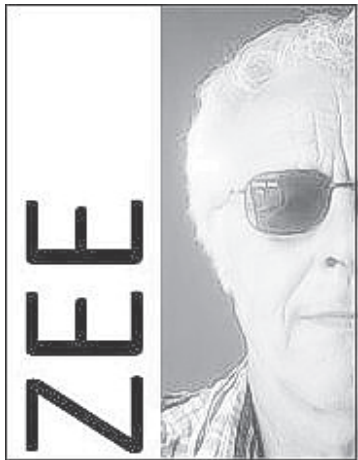
Nico van der Zee bespreekt in deze column regelmatig zinnige en onzinnige zaken. Reacties zijn welkom: nicovanderzee@gmail.com.

Ik zit deze dagen aan het beeldscherm gekluisterd. Niet aan de gewone tv, maar aan *livestreams* op mijn computer. Het gaat om de Brexit-discussies in het Britse parlement. Het is een show vol drama en af en toe wat humor. Een Grieks drama is het, het noodlot is onafwendbaar. De vergelijking met onze eigen Staten dringt zich op, beide parlementen zijn onmachtig.

Onze Staten hebben zichzelf monddood gemaakt door klakkeloos alles te accepteren wat partijen in de regering bedenken. Het Britse parlement is onmachtig doordat het zichzelf dwars zit. De Britten maken er wel een mooie show van, maar gaan in sneltreinvaart al bekvechtend op weg naar de afgrond. Ik heb het gevoel dat ik naar een Netflix-serie kijk over de stuipreukingen van een wereldrijk in ondergang. Graag zou ik alle afleveringen achter elkaar zien, maar dat lukt helaas niet.

Het is een kippenhok met kippen van diverse pluimage. *Brexiters* die tegen alles zijn en willen afstomen op een afscheid van Europa zonder afspraken. Zij spiegelen zich aan de oude helden van het eiland. Mensen als Winston Churchill die tegen alle verhoudingen in de Britten opzweepten om stand te houden tegen de Duitsers. Vaak wordt ook de overwinning op Duitsland op zijn conto geschreven, maar dat is historisch onhoudbaar. Die overwinning kwam door de Russen, de Russen en de Amerikanen. Brexit is een nieuw begin van het wereldrijk in hun ogen: eerst wordt het economisch heel moeilijk, maar daarna herrijst Groot-Brittannië uit zijn as. Daar ben je als land mooi klaar mee, met zulke fantasten.

Naast de die-hard *Brexiters* zijn er parlementsleden die op een rustige manier afscheid willen nemen

van Europa, oppositieleden die sowieso tegen elk voorstel van de regering zijn, parlementariërs die in Europa willen blijven of in ieder geval een nieuw referendum willen, Schotten die willen dat Schotland in de EU blijft en Noord-Ieren die bang zijn dat de band met Engeland verbroken wordt. Er zijn ook Noord-Ieren die dat juist toejuichen, maar daar heeft men in deze discussie geen last van. De acht parlementsleden van Sinn Féin gaan uit principe nooit naar de vergaderingen van het parlement en weigeren ook mee te stemmen.

Ze komen er niet uit, nu niet en nooit niet. Dat is in ieder geval een grote ergernis voor de speaker, de voorzitter. Hij heeft mijn hart gestolen. Dat komt door de luide basstem waarmee hij mensen het woord geeft. Uit die stem spreekt al irritatie, alles is immers al gezegd. Soms zet hij zijn irritatie ook om in woorden. Een parlements-lid werd het spreken onmogelijk gemaakt door rumoer in de zaal, de speaker greep in. Dit kon niet getolereerd worden: 'We weten allemaal wat de geachte afgevaardigde gaat zeggen, want ze heeft dat al zo vaak gezegd, maar daar heeft ze recht op'. Daar moest de geachte afgevaardigde het maar mee doen.

Jammer dat onze eigen Staten zo weinig spektakel opleveren. De Statenleden krijgen ervoor betaald om de regering uiterst kritisch te volgen. Daar komt in de praktijk niets van. Laten ze er dan maar een mooie show van maken, net als in Londen. Dan krijgen we tenminste een beetje waar voor onze belastingcenten.

Duurzame oplossing: Afvalwater en CO2 voor biobrandstof

Avila Lindgren wint FD & Yacht Engineering Challenge met CaribAlgae

Avila Lindgren, als kind jarenlang woonachtig op Curaçao, heeft met haar 'CaribAlgae' de Engineering Challenge, uitgeschreven door Het Financieele Dagblad (FD) en Yacht Engineering, voor de beste en meest duurzame ingenieur van 2018, gewonnen. Als afgestudeerd MSc Limnology & Oceanography diende zij een case in om mee te dingen naar de prijs. In haar project, dat ze op Curaçao en/of Bonaire wil uitvoeren, komen het kweken van algen, het zuiveren van afvalwater, CO2-reductie en het produceren van biobrandstof samen.

Het ondernemerschap is Lindgren met de paplepel ingegoten. Haar vader, Bo Lindgren, was de oprichter van Infotrans en haar moeder Leatitia medeoprichter van de Dolphin Academy op Curaçao. Avila is vernoemd naar het Avila Beach Hotel waar haar ouders elkaar leerden kennen. Ze is altijd erg betrokken geweest bij de ondernemerswereld op Curaçao en wil ook graag haar steentje bijdragen aan een schoon en duurzaam eiland. Als winnaar van de Challenge ontvangt ze 5000 euro.

Lindgren beoogt met CaribAlgae eigenlijk een cyclus van duurzame oplossingen voor meerdere uitdagingen. Afvalwater wordt ingezet als een kostenefficiënt kweekmedium en nutriëntenbron voor de algen. Het afvalwater waarin de algen worden gekweekt, wordt en passant gezuiverd. Behalve nutriënten uit het afvalwater, hebben algen CO2 nodig, die zij uit de lucht halen waarmee het CO2-gehalte in de lucht verlaagd wordt. De algen worden vervolgens ingezet voor de productie van biobrandstof.

Curaçao en Bonaire

Ze heeft haar project specifiek op Curaçao en Bonaire gericht. "Ten eerste zijn de productie-kosten voor het kweken van algen hoog, waardoor algen-biobrandstof moeilijk kan concurreren met fossiele brandstof. Door het klimaat op de eilanden en de beschikbare grond kunnen de productiekosten drastisch omlaag, waardoor de productie van biobrandstof financieel aantrekkelijker wordt. Ten tweede heeft Curaçao een probleem met overtollig afvalwater. Het afvalwater dat in zee loopt, heeft onder meer een negatieve impact op de koraalriffen. Dit afvalwater kan worden opgevangen en gebruikt voor de algenkweek. Daarnaast staat Curaçao bekend als een van de grootste CO2-uitstoters per hoofd van de bevolking. De algen hebben juist CO2 nodig om te groeien", aldus Lindgren. Lindgren wil met haar project

ook voorzien in ander maatschappelijk rendement, zoals het creëren van werkgelegenheid, de bescherming van koraalriffen en zelfs wellicht, op de lange termijn, een nieuwe rol voor de raffinaderij. De CaribAlgae-methode moet uiteindelijk biobrandstof produceren en het verkrijgen van de brandstof uit de algen vraagt vergelijkbare processen en kennis als bij de brandstofproductie uit fossiele olie, aldus de jonge wetenschapper.

Stappen

De eerste stap die Lindgren gaat zetten, is het opzetten van een schaalbare pilot productieplant waarin zij de algengroei gaat optimaliseren. Daarnaast wil ze fondsen werven voor de selectie en aanschaf van photobioreactoren. Deze zijn nodig voor de selectie en het kweken van de algensoort die het meest effectief is in het lokale klimaat, het afvalwater en de

uitstootgassen.

Voor de volgende stap, opschaling, is nog veel onderzoek nodig. Ze hoopt daarbij op medewerking van Aqualactra, de Isla, de overheid en bedrijven die afvalwater lozen bij Shut, onder meer om monsters te nemen en daarop chemische analyses uit te voeren.

Algen op Aruba

Op Aruba heeft TNO vorig jaar in samenwerking met Citgo Aruba een proefopstelling gebouwd op het raffinaderijterrein om te testen wat de beste omstandigheden zijn om algen te kweken. Met de algen zou onder andere door de raffinaderij uitgestoten CO2 afgevangen kunnen worden, maar deze spirulina-alg kan ook op de commerciële markt verkocht worden.

Dit artikel kwam deels tot stand met medewerking van Annemonike Mustert.

CLEAN SWEEP SALES EVENT

THIS IS THE BIG FINISH!

2018 NISSAN MARCH SENSE AWG. **25,500** 2019 NISSAN FRONTIER FULL EQUIPPED AWG. **76,000**

OPEN NON-STOP FROM 8AM-5:30PM

FOR MORE INFORMATION ABOUT SALES
☎ 568-9793

Prices excluding applicable taxes. Some models available in different trim levels and transmission. Prices may vary in accordance with trim level. Model shown are for illustration purposes only.

TOPCAR
Caya Ernesto Petronia 21 • Tel: 528-9500 • Fax: 582-9877
f Nissan Aruba

Sociaal

APA viert 40 dienstjaren van Adriaan Kock

ORANJESTAD — Tegenwoordig komt het niet zo vaak voor dat een werknemer veertig dienstjaren bij een bedrijf bereikt, maar de Aruba Ports Authority (APA) heeft een grote groep werknemers die meer dan een kwart eeuw bij de APA werkt. Onlangs vierde Adriaan Kock zijn veertigjarig jubileum bij de APA.

Volgens de directeur van de APA, Jossy Figaroa kan hij zo'n mijlpaal niet zomaar aan zich voorbij laten gaan, sterker nog, omdat de opmerkingen van de manager van Kock alleen maar positieve opmerkingen zijn. "Wij waarderen dat Kock niet alleen zijn werk doet, maar dat hij ook altijd klaar staat om te helpen of van dienst te zijn. Het werk dat er verricht wordt is niet altijd makkelijk en soms gaat het door tot in de ochtend. Sommige werknemers vinden het niet prettig om midden in de nacht naar het werk te gaan, maar Kock staat altijd klaar en is altijd bereid om zijn medewerking te verlenen. Als bedrijf kan je de beste apparatuur hebben, maar als je geen medewerking hebt van je personeel, dan bereik je niet zo veel. Het succes van het bedrijf is afhankelijk van het personeel, een directeur heeft zijn personeel nodig en moet zijn personeel ook kunnen waarderen. Door je personeel te waarderen, wordt het ook gemotiveerd om te werken en daarom zijn wij samengekomen", vertelt Figaroa.

Kock moet nog twee jaar

werken voordat hij met pensioen kan gaan, maar zijn veertig dienstjaren als stuurman motorist is niet zonder erkenning. Kock

heeft tijdens een gezellige viering bij de Divi Links een plakkaat als erkenning gekregen en hij vertelde dat hij erg blij is dat APA

hem zoveel mogelijkheden heeft geboden. "Voor mij is de ervaring bij de APA altijd positief geweest en ik beschouw mijn werk als

mijn tweede thuis en mijn collega's als mijn tweede familie. Ik hou van mijn baan", zei Kock tot slot tijdens de viering.

Sociaal

De Aruba Bank maakt superieure werknemer van november bekend

ORANJESTAD — Voor de Aruba Bank staan de werknemers centraal wanneer zij het over een 'superieure ervaring' hebben. Daarom benoemt de bank elke maand een 'superieure werknemer'.

De werknemers die gekozen worden zijn voorbeeldige werknemers die elke maand hun uiterste best doen om de klanten en gasten van de Aruba Bank een superieure ervaring te bezorgen. In november is werknemer Andries Silva tot 'superieure werknemer' van de maand benoemd. Silva is Field Support Technician en zorgt ervoor dat zijn superieure dienstverlening in zijn werk weerspiegelt. Silva werd voornamelijk door zijn professionaliteit en vriendelijkheid tot werknemer van november benoemd.

De Aruba Bank feliciteert Andries Silva en bedankt hem voor zijn inzet.

Belangrijke nummers

Centraal Politie	100	Kibrahacha	583-4908
Brandweer	911	Maria	585-8145
Politie O'stad	102	Noord	586-4606
Politie San Nicolaas	104	Oduber	582-1780
Politie St.Cruz	105	Paradera	588-6638
Politie Noord	107	San Lucas	584-5119
Tipline Politie	11141	San Nicolaas	584-8186
Ziekenhuis	527-4000	Santa Anna	586-8181
Dierenarts	585-0400	Santa Cruz	585-8028
Elmar centraal	523-7100	Seroe Preto	584-4833
Elmar storing	523-7147	Trupiaal	583-8560
WEB Aruba	525-4600		
SETAR	582-2116	— Mortuariums —	
Taxi (TAS)	587-5900	Ad Patres	584-2299
Taxi (ATT&T)	582-2010	Aurora	588-6699
Taxi (PTS)	588-0035	Olive Tree San Nicolaas	584-8888
Taxi (Diamond)	587-2300	Olive Tree Oranjestad	582-0000
Kankerbestrijding	582-0412		
Stichting SAMBA	582-0903	— Stichtingen —	
		Fundacion Anti-Droga Aruba (FADA)	583-2999
—Oranjestad—		Fundacion Respetami	582-4433
Ambulance	582-1234	Zwanger? Fundacion	
BGD Oranjestad	527-2782	CIZKA	583-0331
Veterinaire Kliniek	582-1720	Fundacion Diabetico	593-0507
Animal Shelter	582-1623	Arubano	593-4928
		Twelve Step Meeting	
— San Nicolaas—		AA-NA- AL- ANON- OA	583-8989
Ambulance	584-5050	Fundacion Amor Pa	568-4739
Centro Medico	523-8833	Prohimo	564-8849
BGD San Nicolaas	527-2782	NA Acceptance Group	565-7500
Serlimar	584-5080	Fundacion Centro	
		Ecologico Aruba	562-8984
— Botica —		Bureau Sostenemi Misbruik	
4 Centro Medico	584-5794	en mishandeling tegen	
Aloë	584-4606	minderjarigen	588-1010
Central	585-1965	Fundacion C.V.A. voorkomen	
Dakota	588-7364	en zorg voor stroke	567-7004
Del Pueblo	582-1253		
Eagle	587-9011		

Het weer

WOENSDAG			
12 DECEMBER 2018			
Gedeeltelijk bewolkt met kans op regen. Wind vanuit het Oost tussen 26 en 39 km/u.			
Max Temp.	Voelt Als	Wind	Precipitatie
30°	33°	26 km/u	45%
Zonsopgang	Zonsondergang	UV index	
06:52	18:16	10 v/d 10	

WOENSDAGAVOND			
Gedeeltelijk bewolkt met kans op regen. Wind vanuit het Oost tussen 24 en 37 km/u.			
Min Temp.	Voelt Als	Wind	Precipitatie
26°	26°	24 km/u	45%
Maansopgang	Maansondergang		
11:01	22:51		

Aankomsttijden Cruiseschepen Dinsdag, 11 dec '18 Navigator Of The Seas 06.30 – 23.59 Britannia 06.00 – 17.00 Wind Star 07.00 – 17.00 Woensdag, 12 dec '18 Freedom Of The Seas 07.30 – 23.00 Rotterdam 07.00 – 16.00 Monarch 06.30 – 15.30 Star Breeze 07.00 – 17.00 Freewinds 06.00 – **** Donderdag, 13 dec '18 Carnival Conquest 08.00 – 16.00 MSC Divina 07.00 – 14.00	Dienstdoende huisartsen Dinsdag 11 december 2018 Huisarts nachtdienst - Oranjestad Huisartsenpost Hospitaal 527-4580 Dr. G. Croes Huisarts nachtdienst - San Nicolaas Centro Medico San Nicolaas Dr. Vis Dienstdoende apotheken Apotheek nachtdienst San Nicolaas Botica Aloe 584-4606 Apotheek nachtdienst Oranjestad Botica St. Anna 586-4010
--	---

BVN			
15:15	Sesamstraat	6:00	VRT Journaal
15:30	Sesamstraat 10 voor...	6:45	De Wereld Draait Door
15:40	Het Klokhuis	7:35	NOS Journaal
15:55	Checkpoint	8:00	Weerbericht Europa/Afrika
16:20	NOS Jeugdjournaal	8:05	Erica op Reis
16:30	Blokken	8:45	Buurman wat doet u nu?
16:55	Thuis	9:25	Nieuwsuur
17:20	EenVandaag	10:10	Weerbericht
17:50	Dagelijkse Kost		Amerika/Caribiën
18:00	VRT Journaal	10:15	3 Op Reis
18:45	De Wereld Draait Door	10:45	Pauw
19:35	NOS Journaal	11:45	Iedereen beroemd
20:00	Weerbericht Europa/Afrika	12:00	VRT Journaal
20:05	Erica op Reis	12:30	First Dates
20:45	Buurman wat doet u nu?	13:25	Kijken in de ziel
21:25	Nieuwsuur	14:05	NOS Journaal
22:10	Weerbericht	14:20	BinnensteBuiten
	Amerika/Caribiën	14:45	Tijd voor MAX
22:15	3 Op Reis	15:25	Sesamstraat
22:45	Pauw	15:45	Het Klokhuis
23:45	Iedereen beroemd	16:00	Beste Vrienden Quiz
		16:20	NOS Jeugdjournaal
		16:25	Blokken
dinsdag 11 december		16:55	Thuis
0:00	VRT Journaal	16:55	Thuis
0:30	Typisch	17:20	EenVandaag
0:55	Blauw Bloed	17:45	Dagelijkse Kost
1:35	Het Leven is een Jurk	18:00	VRT Journaal
2:05	NOS Journaal	18:45	De Wereld Draait Door
2:20	Voor de vorm	19:35	NOS Journaal
2:45	Fryslân DOK	20:00	Weerbericht Europa/Afrika
3:15	Sesamstraat	20:05	Tussen Kunst en Kitsch
3:30	Sesamstraat 10 voor...	20:50	2Doc: Moeder aan de lijn
3:40	Het Klokhuis	21:45	Nieuwsuur
3:55	Checkpoint	22:35	Weerbericht
4:20	NOS Jeugdjournaal		Amerika/Caribiën
4:30	Blokken	22:40	Opsporing Verzocht
4:55	Thuis		Internationaal
5:20	EenVandaag	22:45	Met het Mes op Tafel
5:50	Dagelijkse Kost	23:10	Pauw

COLOFON			
Uitgeverij Amigoe (Aruba) N.V. Tel: (297) 582-4333 Fax: (297) 582-2368		Administratie Algemeen: Rushilene Lejuez lejuez@amigoe.com (advertentie)	
Bilderdijkstraat 16 Postbus 323, Oranjestad, Aruba		Administratie: Zulaika Kelly zkelly@amigoe.com (abonnement)	
Directie: Michael Voges mvoges@amigoe.com Grecia Willems gwillems@amigoe.com		Zulma Kock avisoaruba@amigoe.com (layout)	
Redactie: Melissa Stamper (eind redacteur) Mirte de Rozario Nadine Salas Ariën Rasmijn arubaredactie@amigoe.com		Distributie: Zulma Kock abonnementaruba@amigoe.com	
Verkoop Algemeen: Calisa Roosberg croosberg@amigoe.com Stephanie Bislip sbislip@amigoe.com		Printer: Caribbean Speed Printers NV Aruba	
AOS Magazine, Social Media & Marketing Coordinator Tiziana La Torre tlatorre@amigoe.com		Klachten over bezorging? Mail naar: klachtenaruba@amigoe.com	
Bankrekeningnummers: Caribbean Mercantile Bank #20651903 Banco di Caribe # 81027801 RBC #100031723 Aruba Bank # 6000400190		Kantooruren: Maandag t/m Vrijdag 8:00 am – 4:30 pm	

Verzet met geweld

OM analyseert uitspraken Rojer

WILLEMSTAD — De uitspraken van Meindert ‘Menki’ Rojer (Kòrsou di Nos Tur) dat een parlementariër kan oproepen tot geweld als iets onrechtvaardig is, omdat tegen onrechtvaardigheid geweld gerechtvaardigd is en dat hij niet bang is voor geweld, worden geanalyseerd door het Openbaar Ministerie.

Maar vooralsnog is er geen aangifte gedaan tegen Rojer wegens opruiing en onderneemt het OM geen actie. Dat zegt woordvoerder Norman Serphos desgevraagd tegenover deze krant. Rojer deed zijn uitspraken afgelopen week tegenover *Radio Hoyer 2*, naar aanleiding van de veroordeling en gevangenisgang van politicus Gerrit Schotte (MFK).

Paardenmiddel

Rojer zei onder andere dat hij de veroordeling van Schotte een politieke vindt en dat progressieve politici op het eiland ‘de bak in draaien’, omdat Nederland daar achter zit. Hij zei ver-

der te hopen dat Schotte levend de gevangenis zal verlaten. Het KdNT-Statenlid verwees naar de verdachte ex-minister van Justitie Ben Kompoe (FOL), die destijds overleed tijdens zijn detentie. Kompoe was toen echter al ziek. Verder verklaarde Rojer dat hij denkt dat Schotte niet zodanige fouten heeft gemaakt, dat deze een celstraf van drie jaar, een ontnemingvordering en vijf jaar ontzetting uit het passieve kiesrecht rechtvaardigen. Volgens hem had een taakstraf of geldboete en één of twee jaar ambtontzetting ook gekund. Deze straf vond hij een paardenmiddel. Maar de gemeenschap accepteert

het, omdat ze niet in verzet komen, meent Rojer. Hij zei dat hij wel mensen heeft die in verzet kunnen komen. Al weet hij nog niet wanneer en hangt het af van de tijd.

Immuniteit

Volgens Serphos heeft het OM inmiddels kennis genomen van Rojers verklaringen. “Het afgelopen weekeinde is het OM benaderd door heel wat mensen die vinden dat we wat moeten doen. Maar er is nog geen aangifte gedaan. Daarnaast geniet een Statenlid in de Statenzaal immuniteit en dat kun je ook doortrekken daarbuiten. Vergelijk het met de uitspraken die in het verleden zijn gedaan door Helmin Wiels en Clyde van Putten.” Die uitspraken betroffen onder andere de dreiging met dodelijke acties jegens Nederlandse militairen, mocht het tot een opstand komen

op Curaçao of St. Eustatius.

Wetboek

Opruiing is volgens artikel 132 van het Wetboek van Strafrecht het in het openbaar aanzetten van iemand zowel mondeling, per afbeelding of per geschrift tot een strafbaar feit of tot gewelddadig optreden tegen het openbaar gezag, om de openbare orde te beschermen. Bij vervolging wordt onder meer gekeken of de uitingen nog vallen onder het recht op vrijheid van meningsuiting. Dat is onder andere vastgelegd in artikel 10 van het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens. Maar het kan wel beperkt worden wanneer dit nodig is voor het welzijn van de maatschappij. “Om deze reden mag niet iedereen roepen wat hij/zij denkt”, aldus de website www.problemenmetjustitie.nl onder het kopje Opruiing.

Curaçao zichtbaar via Google Street View

WILLEMSTAD — Curaçao is sinds gisteren zichtbaar met Google Street View, waarbij men als het ware virtueel ‘door de straten’ van Curaçao met de computermuis kan lopen. Bezoekers en bewoners kunnen zo makkelijker de locatie waar ze naar op zoek zijn vinden. Dit heeft kunnen plaatsvinden met behulp van het project Curaçao on the Map van de overheid in samenwerking met meerdere partners. Op de foto een schermafdruck van de streetview van de Handelskade en de pontjesbrug.

Uitbetaling 5 miljoen gulden op 28 december Gepensioneerden gaan door

WILLEMSTAD — Commissievoorzitter Felix Pinedo is blij met het feit dat er na tien jaar inzet eindelijk schot in de zaak zit. Het St. Elisabeth Hospitaal (Sehos) zal op 28 december 5 miljoen gulden uitkeren voor het teveel aan ingehouden premies. Het betreft echter nog geen gedane zaak.

Zoals de *Amigoe* afgelopen woensdag al schreef, wilde het Sehos aanvankelijk een schikking van 4,3 miljoen gulden treffen. De onderhandelingen hebben geleid tot een ophoging van dit bedrag met zeven ton. Alhoewel de commissie eigenlijk voor 6,7 miljoen gulden ging, is Pinedo toch tevreden over

dit deel van het geld wat de gepensioneerden en een aantal huidige werknemers volgens de commissie toe dient te komen.

“In het verleden is niet ieder bestuur het eens geweest met ons standpunt. Ik ben dan ook blij dat het deels is afgerond, gezien het feit dat ik me hier al jaren voor heb ingezet. Het was niet altijd koek en ei”, aldus Pinedo.

De 5 miljoen gulden zal door het Sehos zelf worden uitbetaald aan de (oud-)werknemers. De partijen hebben echter geen akkoord bereikt over een ander bedrag, waar de gepensioneerden en huidige werknemers volgens de commissie tevens recht op hebben. Dit bedrag heeft te maken met een nieuwe pen-

sioenovereenkomst die later getekend zou zijn tussen Ennia en het Sehos, waarbij niet 15 maar 14 procent zou worden ingehouden. De extra 1 procent pensioenpremie zou in een pensioenfonds worden gestopt, maar dit fonds is nooit van de grond gekomen, gezien de totstandkoming van de Algemene Ziektekosten Verzekering. Dit geschil zal via de rechter worden uitgevochten. Pinedo is ervan overtuigd dat ook dit beslecht zal worden. “We moeten onze bewijzen op tafel leggen en we zijn goed op weg. Onze advocaten zullen het voorwerk verrichten en de aanvraag op schrift stellen gedurende het reces van het hof.”

APT bezorgd over gevolgen overname UTS

WILLEMSTAD — De vereniging van gepensioneerde werknemers in de telecomsector APT maakt zich zorgen over de gesprekken die gaande zijn over een mogelijke verkoop van telecombedrijf UTS. Volgens APT-voorzitter Robert ‘Boy’ Andrea vragen UTS-gepensioneerden zich af wat er gaat gebeuren met de schuld die het bedrijf bij hen heeft uitstaan.

Zoals de *Amigoe* eerder meldde, vinden momenteel gesprekken plaats tussen een door de regering ingestelde privatiseringscommissie van UTS en de regionale mediagigant Liberty Latin America. Deze gesprekken zouden zich in een vergevorderde fase bevinden en het is de bedoeling dat de onderhandelingscommissie voor 1 januari een definitief voorstel aan de regering presenteert.

Over de inhoud van de onderhandelingen worden geen mededelingen gedaan. Maar het feit dat deze nu plaatsvinden, zorgt voor gro-

moet UTS de duurtetoeslag van zijn voormalige werknemers gaan uitbetalen. Het telecombedrijf is in cassatie gegaan na deze uitspraak, waarmee volgens zijn eigen berekening een bedrag van 40 miljoen gulden is gemoeid.

Andrea benadrukt dat APT sinds vorig jaar niks meer heeft vernomen over de uitbetaling van de duurtetoeslag. “Dit baart ons zorgen. De verhalen die nu de ronde doen zorgen alleen maar voor meer onduidelijkheid. Zal de nieuwe partij, met wie op dit moment onderhandeld wordt, de bestaande schulden overnemen? Of zal men UTS opheffen, zodat wij straks naar ons geld kunnen fluiten?” Dit zijn vragen waarop APT een antwoord wil krijgen, geeft Andrea aan. Hij stelt dat de hele gang van

zaken, en vooral de geruchtenstroom die rondom de onderhandelingen is ontstaan, voor veel ongerustheid heeft gezorgd. “Wij beschikken niet over informatie over wat er gaande is en wat voor gevolgen dit voor onze leden en andere gepensioneerden zal hebben. Pensioenfonds APC heeft gesteld dat het de duurtetoeslag zal voorschieten en dat UTS hiervoor zal moeten opdraaien. Maar wat gebeurt er als UTS straks mogelijk niet meer bestaat? Wat gebeurt er dan?”, vraagt Andrea zich af. Het APT-bestuur zal morgen over de laatste ontwikkelingen bij UTS vergaderen. Het is de bedoeling dat nog deze week een brief naar minister Zita Jesus-Leito (Verkeer, Vervoer en Ruimtelijke Planning, PAR) wordt gestuurd om om duidelijkheid te vragen.

Kick-off EU-desk op Curaçao

Foto: Edna Simbo

Mireille van der Graaf van Welcomeurope, een organisatie die een brug is tussen de EU-fondsen en aanvragers

WILLEMSTAD — Het ministerie van Economische Ontwikkeling wil de banden met de Europese Unie versterken zodat lokale organisaties meer kunnen profiteren van de beschikbare Europese financieringsinstrumenten. Hiertoe is een EU-informatie- en ondersteuningsbureau (EU-desk) bij het ministerie opgericht.

Donderdag werd tijdens de Curaçao Reshaping Development Corporation-conferentie de EU-desk gelanceerd. Verschillende gastsprekers, waaronder van de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO) en Welcomeurope, vertelden over de EU-programma's en hoe Curaçaoënaars toegang tot deze fondsen kunnen krijgen. Curaçao komt met de Lan-

den en Gebieden Overzee (LGO)-status in aanmerking voor EU-fondsen. In het verleden zijn de University of Curaçao (UoC), Carmabi maar ook Caricom betrokken geweest bij projecten die met EU-fondsen zijn gefinancierd. Het succes van deze samenwerkingsprojecten vormde een win-winsituatie. Het ministerie hoopt zo internationale ontwikkelings-

samenwerking te stimuleren. Ook worden de toegang tot informatie, de samenwerkingsmogelijkheden en subsidiemogelijkheden van de EU voor Curaçaose instellingen en organisaties vergroot. De EU-desk is geplaatst onder de sector Buitenlandse Economische Samenwerking. Economische sectoren op het gebied van duurzame energie, marine en biodiversiteitsonderzoek hebben ook de aandacht van Europese publieke en private investeerders. Het ministerie van Economische Ontwikkeling wil met behulp van de EU-fondsen deze economische sectoren verder ontwikkelen.

‘Curaçao wordt op de kaart gezet’ Damen inaugureert drijvende dokken

WILLEMSTAD — De drijvende dokken van Damen Shiprepair Curaçao (DSCu) zijn vrijdagmiddag officieel geïnaugureerd. Minister van Economische Ontwikkeling Steven Martina (MAN) sprak van een grote mijlpaal voor Curaçao. Volgens Martina zorgt het partners met internationale spelers als Damen ervoor dat het eiland op de kaart wordt gezet, wat goed is voor de lokale economie.

Ook Damen-directeur Lodewijk Franken sprak gistermiddag van een grote

inspanning voor wat betreft het overbrengen en gebruik nemen van de ‘twee

baby's’ van DSCu, namelijk de drijvende dokken. Samen met premier Eugene Rhuggenaath (PAR) onthulde Franken gisteren op het terrein van DSCu het naam-bord van de twee drijvende dokken. Op de achtergrond lagen beide met schepen geladen dokken. Martina en Rhuggenaath

kregen beiden een geschenk voor hun inzet voor de samenwerking tussen Curaçao en Damen. Ook de klanten van Damen, waarvan hun schepen als eerste in de drijvende dokken zijn gaan liggen, kregen een geschenk van de Damen-directeur. Hij bedankte hen voor hun vertrouwen in DSCu.

Sitek wijst op motie 2017

‘Niet meer korten op onderwijsbegroting’

WILLEMSTAD — “Er moeten geen bezuinigingen meer worden doorgevoerd op de onderwijsbegroting.” Dat is de boodschap van vakbond Sitek in aanloop naar de behandeling van de ontwerp-begroting 2019. De vergadering is gisteren van start gegaan.

De eerste beraadslaging van het parlement met betrekking tot het onderwijs staat vandaag op de agenda. In een persbericht doet Sitek

land, zie ik echter ook een bezuinigingstendens die tot aan 2022 wordt voortgezet. Ik vraag me dan ook af hoe we ondanks deze tendens toch kunnen garanderen dat onderwijs, wetenschap, cultuur en sport tot hun recht komen”, zo verklaarde ze toen. Sitek vraagt de Statenleden namens de leerlingen en werknemers om hun creativiteit te gebruiken en zo tot alternatieve oplossingen te komen om meer geld in het onderwijs te kunnen steken. “Ieder land, groot of klein, kent zijn problemen

de oproep aan ieder Statenlid om de motie van vorig jaar na te leven. De motie om vanaf volgend jaar niet meer te korten op het onderwijs werd ingediend door Eugene Cleopa (MAN). Ter onderbouwing verklaarde hij dat het onderwijs een belangrijk functie heeft voor iedere burger.

De motie werd eind oktober ook onder de aandacht gebracht door Ana-Maria Pauletta (PAR) tijdens de behandeling van de concept-begroting van 2019 in de Centrale Commissie van de Staten. “Alhoewel de huidige bezuinigingen begrijpelijk zijn gezien de financiële situatie van het

ke van is, moeten de nodige wijzigingen worden doorgevoerd.”

Verder moet volgens vakbondsleider Darius ‘Lio’ Plantijn de juiste ondersteuning worden geboden aan werknemers, terwijl leerlingen moeten worden gemotiveerd. Bovendien dient op de juiste wijze uiting te worden gegeven aan de inhoud van het onderwijs. “Kies als land voor de pilaren van de economie, erken onze experts in het onderwijs; de werknemers in het onderwijs.”

Ook moeten de juiste maatregelen worden genomen zodat het onderwijs volgend jaar niet in hetzelfde schuitje zit en er wederom onvoldoende middelen zijn om schoonmaak, transport en andere basisvoorzieningen te bekostigen, schrijft Plantijn tot slot.

Hit-and-run

KRALENDIJK — De politiecentrale op Bonaire kreeg zaterdag omstreeks 19.00 uur melding van een ‘hit-and-run’ op de Kaya Grandi. Een persoon werd door een auto aangereiden, die hierna doorreed. Het slachtoffer werd door de ambulance naar het ziekenhuis gebracht voor medische behandeling. Iets later, omstreeks 20.30 uur, werd een man van 48 jaar met de initialen E.V. aangehouden. Hij wordt ervan verdacht betrokken te zijn bij de hit-and-run en bovendien ook onder invloed te zijn geweest. De zaak is in onderzoek.

Zwaargewonde bij scooterongeval

KRALENDIJK — Bij een aanrijding op Bonaire tussen een auto en een scooter op de Kaya Korona in de nacht van vrijdag op zaterdag, raakte de bestuurder van de scooter zwaargewond.

De scooter kwam zaterdag omstreeks 01.45 uur vanuit de Kaya Linda aan om de Kaya Korona op te rijden en werd geraakt door een auto die op de Kaya Korona, richting Playa reed. Beide bestuurders probeerden uit te wijken. De scooterrijder vloog door de impact door de lucht en kwam op haar zij terecht op het wegdek. Het ambulancepersoneel constateerde hersenletsel bij het slachtoffer en bracht haar met spoed naar het ziekenhuis voor medische behandeling. Later werd ze naar Colombia overgebracht voor geavanceerde medische behandeling.

Brand in woning

KRALENDIJK — De politiecentrale op Bonaire kreeg zaterdagochtend omstreeks 11.45 uur een melding binnen van brand in een woning aan de Kaya Petronilia.

De bewoners waren niet thuis. De achtergelegen woningen hadden veel rookoverlast en degenen die thuis waren werden even geëvacueerd. Bewoners van één van de woningen moesten door de ambulance, die ter plekke kwam, gecontroleerd worden, maar hoefden niet naar het ziekenhuis. De brandweer bluste de brand. De oorzaak van de brand is nog niet bekend.

Bibliotheek St. Maarten tot nader order gesloten

PHILIPSBURG — Na ontvangst van twee afzonderlijke rapporten van de arbeidsinspectie en de brandweer over de stand van de huidige bibliotheek, hebben bestuur en management van Philipsburg Jubilee Library (PJL) besloten om de faciliteit tot nader order te sluiten.

“Beide rapporten zijn zeer duidelijk en geven aan dat het gebouw onveilig en gevaarlijk is voor zowel personeel als bezoekers. De rapporten geven ook aan dat de exploitatie van de bibliotheek onder de huidige omstandigheden een overtreding inhoudt van de regels en voorschriften die zijn vastgelegd in de arbeidswetgeving”, maakte de bibliotheekraad gisteren in een verklaring bekend. “Onze primaire verantwoordelijkheid als werkgever is om de veiligheid van het bibliotheekpersoneel te waarborgen. In de tweede plaats moeten we zorgen voor de veiligheid van de bezoekers van de bibliotheek. Daarom had het bestuur geen andere keuze dan te besluiten de bibliotheek vanaf maandag tot nader order te sluiten.” De jaarlijkse kerstmarkt in het gebouw, die gepland

Dagjestoeristen ontzien op Bonaire

Duikoperators protesteren tegen verhoging natuurheffing

KRALENDIJK — Directeur Arjen de Wolff van de Bonaireaanse natuurstichting Stinapa zegt geen weet te hebben gehad van het besluit van het Bestuurscollege om sportduikers meer te laten betalen maar dagrecreanten, zoals cruiseschippassagiers, te ontzien. Hoewel Stinapa de overheid al begin dit jaar had verzocht om de tarieven aan te passen, was het niet de bedoeling daarbij het dagtoerisme te bevoordelen.

Hoewel De Wolff blij zegt te zijn met de verhoging van de tarieven verklaarde hij verrast te zijn over de snelheid waarmee het besluit tot stand kwam en de gebrekkige communicatie die daaraan voorafging. Tijdens een in allerijl bijeengeroepen persconferentie verklaarde de Stinapa-directeur gisteren ook enigszins verbaasd te zijn over de protesten uit de hoek van duikoperators: “Wij hebben meerdere malen met hen overlegd en iedereen wist dat de verhoging er aan zat te komen.” Hij verklaarde zich bereid om opnieuw met de duikoperators te gaan praten om een voor alle partijen ‘aanvaardbare’ oplossing te vinden. De verhoging van de tarieven voor de zogeheten natuurpenning van Bonaire is de eerste in dertien jaar. Volgens De Wolff is de prijsaanpassing noodzakelijk om de sterk gestegen kosten van het natuurbeschermer te kunnen dragen. De extra inkomsten moeten ook verschillende projecten financieren zoals een omheining rond het bijna 6000 hectare grote Washington Slagbaai Natuurpark en een nieuw museum bij de ingang van het park. Ook wil Stinapa graag enkele herbebossingsprojecten opstarten. In het vervolg moeten bezoekers van de parken tussen 25 en 45 dollar neertellen voor deze natuurpenning die een jaar geldig blijft. Duikers zijn het hoogste bedrag verschuldigd (45 dollar). De hogere prijzen maken het ook mogelijk om parkwachters te stationeren op Klein Bonaire en Sorobon, twee natuurgebieden die volgens Stinapa lijden onder de druk van het massatoerisme. Duikoperators zijn evenwel allerminst gechar-

meerd van het feit dat hun klanten flink moeten dokken terwijl dagjestoeristen vrijwel niets in rekening wordt gebracht. Zij wijzen er daarbij op dat duikers doorgaans veel langer op het eiland verblijven en daardoor ook meer bijdragen aan de plaatselijke economie. Toeristen die met een cruiseschip Bonaire bezoeken hoeven slechts 3 dollar toegang te betalen bij de poort van Washington Slagbaai.

Duikers zijn voortaan 45 dollar per jaar verschuldigd.

meerd van het feit dat hun klanten flink moeten dokken terwijl dagjestoeristen vrijwel niets in rekening

wordt gebracht. Zij wijzen er daarbij op dat duikers doorgaans veel langer op het eiland verblijven en

daardoor ook meer bijdragen aan de plaatselijke economie. Toeristen die met een cruiseschip Bonaire

bezoeken hoeven slechts 3 dollar toegang te betalen bij de poort van Washington Slagbaai.

Veiling Hotel Otrobanda uitgesteld

WILLEMSTAD — De veiling van Hotel Otrobanda & Casino vanmorgen door notariskantoor Moerdijk & Palm is niet doorgegaan. De veiling is op verzoek van executant Girobank aangehouden. Dat bevestigt kandidaat-notaris Andre Palm.

Hotelmaatschappij Otrobanda, de officiële naam van Hotel Otrobanda & Casino, werd op 21 april 1987 opgericht door Franklin Eustatia. Zijn zoon Martin Eustatia zegt desgevraagd dat zijn familie zelf verder wil gaan met het runnen van het hotel. Onlangs diende de advocaat van de familie Eustatia, Annemarijke Bach Kolling, een kort geding in voor uitsel van de veiling. Het kort geding zou gisteren worden behandeld, maar werd op het laatste moment ingetrokken.

De bank en de kredietnemer hebben een voorlopig akkoord gesloten. Dat laat de Girobank in een korte reactie weten. De familie is in gesprek met een nieuwe investeerder. Eustatia verwacht volgend jaar meer nieuws naar buiten te kunnen brengen. Tot nu toe draaien het hotel, het casino en het restaurant La Bahia normaal. Dit zou de tweede poging van de Girobank zijn om het hotelpand te veilen voor minimaal 11 miljoen gulden. Op 7 november ging Hotel

Otrobanda & Casino onder de hamer. Er waren twee biedingen; één van Pa Bou Real Estate en één van zakenman Fernando da Costa Gomez, die een groep van vijf lokale investeerders vertegenwoordigt. Zoals de Amigoe op de veilingdag schreef, ontstond er enige verwarring toen tegen de procedures in een bod werd uitbracht tijdens de afslag bij afmijning. De geveildde zaak gaat bij afmijning naar de persoon die als eerste ‘mijn’ roept. In dit geval riep de vertegenwoordiger van Pa Bou Real Estate een bedrag, waarna Da Costa Gomez als eerste ‘mijn’ riep. De bank besloot vervolgens een nieuwe veiling uit te schrijven.

Militair met drugs aangehouden

WILLEMSTAD — Het bewakingspersoneel van Zan-zibar in Jan Thiel heeft zaterdagavond een 24-jarige matroos van de Zr.Ms. Zeeland aangehouden. Hij is overgedragen aan opsporingsambtenaren van de Koninklijke Marechaussee (KMar). De militair is aangehouden met een gebruikershoeveelheid vermoedelijke harddrugs, meldt OM-woordvoerder Norman Serphos. Na verhoor is hij in afwachting van het onderzoek in vrijheid gesteld.

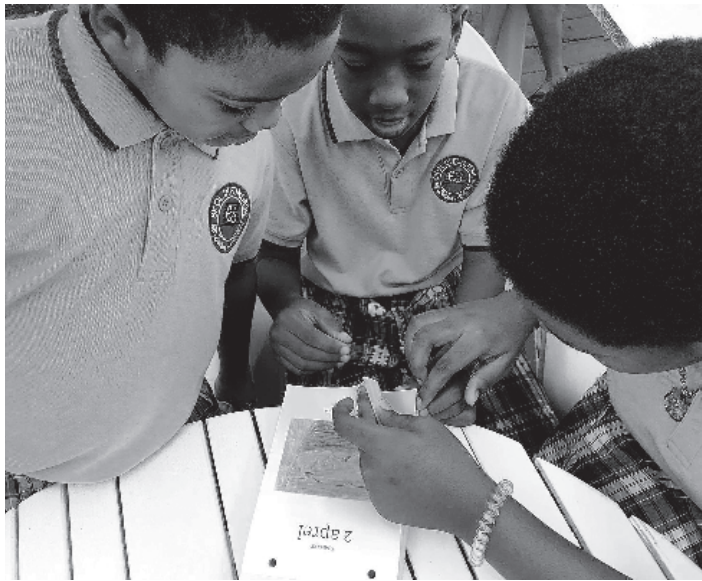
Defensie hanteert een ‘zero-tolerancebeleid’ met betrekking tot harddrugs. Bij een

verdenking van bezit en/of gebruik van harddrugs volgt direct een schorsing

Lancering scheurkalender ‘Di’Aden Di’Afó’

WILLEMSTAD — De scheurkalender ‘Di’Aden Di’Afó’ werd zondag gepresenteerd bij Gallery Alma Blou. Bij iedere dag van het jaar staat een haiku van Elis Juliana die geïllustreerd is door leerlingen en docenten van Skol Elis Juliana. Ook de tekeningen van Juliana zelf ontbreken niet in de kalender.

Het initiatief is van Fundashon Landhuis Habaai Kultural. In het kader van het vijfde sterfjaar van de dichter, schrijver, beeldend kunstenaar en archeoloog heeft de stichting de scheurkalender op de markt gebracht. Om kinderen te betrekken bij de nalatenschap van Juliana is Skol Elis Juliana benaderd om mee te werken aan de scheurkalender. Een aantal leerlingen gaven gisterochtend een kleine show

De kinderen bladeren gretig door de scheurkalender.

tijdens de lancering bij Gallery Alma Blou. Tevens waren er enkele originele tekeningen te bezichtigen in de kunstgalerie, alsook de originele pentekeningen van

Juliana. De netto-opbrengst van de scheurkalender 2019 gaat naar Skol Elis Juliana. Deze is voor 42,50 gulden te koop bij Gallery Alma Blou in Landhuis Habaai.

Macron belooft verhoging minimumloon

PARIJS — President Emmanuel Macron is de boze Fransen na hun massademonstraties tegemoetgekomen. In een toespraak op radio en tv zei hij gisteravond dat de minimumlonen met ingang van januari met 100 euro per maand omhooggaan. Gepensioneerden die minder dan 2000 euro per maand ontvangen, gaan er niet op achteruit. Verhoging van de premie voor sociale zekerheid is voor 2019 van de baan.

De toezeggingen gaan tussen de 8 en 10 miljard euro kosten. Dat heeft Olivier Dussopt, de staatssecretaris voor onder meer begrotingszaken, gisteravond becijferd bij *BFM TV*. “We zijn druk bezig met de fijnafstemming en met bekijken hoe we het gaan financieren.” Bovendien beloofde Macron de werkenden dat hun overuren volgend jaar niet langer zullen worden belast. Werkgevers riep hij op hun personeel een belastingvrije bonus te geven bovenop het salaris. “We willen een Frankrijk waar iedereen waardig kan leven dankzij zijn of haar werkzaamheden. Op dat gebied zijn we te

langzaam geweest”, aldus de Franse president. Een belastingverhoging voor de rijken komt er echter ook niet. Macron richtte zich gisteravond rechtstreeks tot de bevolking na weken van protest door ‘gele hesjes’. Hij begon zijn betoog, dat moet leiden tot een eind aan de onrust en het geweld, door onder meer te zeggen dat hij de diepe woede van de betogers begreep en gaf toe dat hij in de afgelopen achttien maanden geen afdoende antwoord heeft kunnen geven op veertig jaar malaise. De president zei ook dat de hervormingen die zijn regering wil doorvoeren over-eind blijven. “We zullen op

de economische en sociale noodzakelijkheden reageren met stevige maatregelen, door belastingen sneller te verlagen, door de overheids-uitgaven onder controle te houden, maar niet door 180 graden te draaien.”

De beloofde lastenverlichting en inkomensverbetering gaan miljarden kosten, waardoor het begrotingstekort voor 2019 opnieuw boven de grens van 3 procent dreigt uit te komen. De Europese Commissie zei gisteravond dan ook de ontwikkelingen met argusogen te volgen.

“We houden de mogelijke nieuwe maatregelen nauwgezet in de gaten, maar kunnen geen commentaar geven zolang we de details niet kennen”, zei de Letse vicevoorzitter Valdis Dombrovskis. Het Franse begrotingstekort voor volgend jaar werd al geraamd op 2,8 procent; gevaarlijk hoog volgens de EU-richtlijnen.

Weer groot scholierenprotest in Frankrijk

Foto:AFP

Middelbare scholieren in Marseille protesteren op hun knieën tegen de onderwijshervormingen.

PARIJS — Het Franse ministerie van Onderwijs vreest een dag van geweld omdat de Nationale Unie van Middelbare Scholen (UNL) heeft opgeroepen tot een ‘zwarte dinsdag’.

Het onderwijs op ongeveer 170 scholen is ontwricht. Bij zestig scholen is de toegang geblokkeerd, melden Franse media. In het kielzog van de gele hesjes demonstreren de middel-

bare scholieren voor de tweede week op rij tegen bepaalde onderwijshervormingen. De UNL sprak vanochtend al over een ‘massale mobilisatie’, zonder dat er een precies cijfer werd gegeven

over het aantal gemobiliseerde middelbare scholieren.

Vorige week escaleerden de scholierenprotesten. Zo werd een deel van de middelbare school Saint-Exupéry in Blagnac, nabij Toulouse, in brand gestoken en waren er botsingen in Lyon, Marseille, Bordeaux en Orléans.

‘Russin sluit deal met OM over spionage’

WASHINGTON — De in de Verenigde Staten van spionage verdachte Russische vrouw Maria Boetina heeft een deal gesloten met de aanklager. Dat meldt de Amerikaanse nieuwswazer ABC News op basis van rechtbankpapieren.

De dertigjarige Boetina heeft bekend dat ze deel-

nam aan een samenzwering en heeft toegezegd samen te werken met het Openbaar Ministerie in de VS.

De aanklager kan vijf jaar cel eisen tegen Boetina. Door mee te helpen in het onderzoek, hoopt ze haar straf te verminderen. Boetina probeerde in 2015 invloed te krijgen in de nieuwe regering. Haar

ex-vriend Paul Erickson werkt voor de Republikeinse Partij en wordt als verdachte gezien. Boetina wilde ook infiltreren bij de wapenlobby NRA.

Boetina zou zelfs een ontmoeting tussen de top van de NRA en de Russische minister van Buitenlandse Zaken Sergej Lavrov hebben geregeld.

20 jaar celstraf in zaak Milica van Doorn

ALKMAAR — De rechtbank in Alkmaar heeft de 48-jarige Hüseyin A. veroordeeld tot twintig jaar gevangenisstraf voor het verkrachten en doden van Milica van Doorn. Het negentienjarige slachtoffer werd in de nacht van 7 op 8 juni 1992 in Zaandam met veel geweld om het leven gebracht.

Haar half ontklede lichaam werd gevonden in een vijver bij een kerk in de wijk Kogerveld. Het Openbaar Ministerie had ook twintig jaar geëist.

De zaak bleef lang onopgelost. Door de jaren heen

pakte de recherche het onderzoek bij nieuwe aanwijzingen telkens weer op. Een DNA-verwantschaps-onderzoek leidde vorig jaar tot een doorbraak en bracht Hüseyin A. als verdachte in beeld. A. heeft tijdens

de rechtszaak ontkend. In het lichaam van Van Doorn zijn biologische sporen van A. gevonden. De verdachte heeft tijdens het proces verklaard dat hij in 1992 een seksuele relatie met Van Doorn had. De rechtbank gelooft daar niets van. De rechter rekent het A. aan dat hij, 26 jaar na dato, met dit ‘verzonnen verhaal’ op de proppen is gekomen, omdat het ‘een beeld schetst van Milica zoals zij niet

was’. Dat is ‘extra kwetsend voor de nabestaanden’. Evenals het OM stelt de rechtbank vast dat Van Doorn met ‘excessief, grof geweld’ om het leven is gebracht.

Na de verkrachting heeft A. de jonge vrouw meermalen met een mes gestoken en haar keel doorgesneden. Haar half ontklede lichaam sleepte hij naar de vijver om het daar, verscholen in het riet, achter te laten.

“Milica moet in de laatste momenten van haar leven onvoorstelbaar bang zijn geweest en pijn hebben gehad”, aldus de rechtbank.

In het vonnis hekelt de rechtbank dat A. geen enkele verantwoordelijkheid heeft genomen, noch berouw heeft getoond. “Hij heeft ruim 25 jaar gezwegen en een normaal leven geleid en de ouders en nabestaanden in het duister laten tasten.”

Bende Colombia legt wapens neer tijdens kerst

BOGOTÁ — De Usuga Clan, de grootste criminele bende in Colombia, heeft een wapenstilstand van een maand afgekondigd voor de feestdagen. Daarnaast hebben ze andere bendes opgeroepen hetzelfde te doen, om kerst en oud en nieuw te kunnen vieren.

“We kondigen een eenzijdige wapenstilstand af voor alle gebieden waar wij actief zijn tussen 8 december en 10 januari

2019”, staat in een verklaring van de bende. “We hopen dat andere bendes meedoen om bij te dragen aan de vrede in het land.” Bendes en milities kondigen traditioneel ieder jaar een wapenstilstand af tijdens de feestdagen. De Usuga Clan deed dit vorig jaar ook. De Usuga Clan wordt verdacht van drugshandel, afpersing en het illegaal mijnen van goud. Het is een van de gevaarlijkste bendes van Colombia.

32 mensen opgepakt bij protesten in San Diego

Foto:AFP

Ruim 400 mensen namen deel aan de protesten.

SAN DIEGO — Bij protesten voor betere migrantenrechten in de Verenigde Staten zijn gisteravond 32 mensen opgepakt. De protesten vonden plaats bij een grensovergang in San Diego, Californië.

Volgens de groep achter het protest werden dertig mensen opgepakt toen ze richting de grens liepen en een ‘ceremoniële zegening’ wilden geven aan het begin van een week vol met protesten

en acties. De grenspolitie laat weten dat 31 personen zijn opgepakt omdat ze zich op verboden terrein bevonden. Een demonstrant is opgepakt omdat hij een agent aanviel.

De demonstranten willen dat migranten niet meer gevangen gezet en gedepoteerd worden. Daarnaast moet de migrantenkaraavaan uit Midden-Amerika worden verwelkomd in de VS. Ruim 400 mensen namen deel aan de protesten.

Rechter: Nog geen beslissing over borg Meng

VANCOUVER — De Canadese rechter in Vancouver had gisteravond nog geen beslissing genomen over de borg van Huawei-directeur Meng Wanzhou.

De dochter van de oprichter van het bedrijf zit sinds vrijdag vast op verdenking van het schenden van Amerikaanse sancties tegen Iran. De zaak gaat vandaag verder.

Advocaten van Meng bepleitten dat ze onder huis-arrest kan worden geplaatst in Canada. Huawei en Meng zouden zelf voor de beveiliging en benodigde technologie willen betalen. Meng zou dan vrij mogen reizen in een beperkt gebied.

De echtgenoot van Meng heeft aangeboden een miljoenborg in cash en aandelen te betalen. Liu Xiaozong zegt er ook alles aan te willen doen om aan de gestelde eisen qua beveiliging te voldoen. Het echtpaar bezit in Canada twee huizen ter waarde van meer dan 15 miljoen dollar, zo blijkt uit eigendomsregisters en een beëdigde verklaring van

Meng. De aanklager noemde het gevaar dat Meng zou ontsnappen te groot voor een dergelijke regeling. Ook vond hij het geen goed idee dat Liu op Meng zou moeten passen. Daarnaast zou de borg hoger moeten dan was voorgesteld door de advocaten van Meng. Die wilden 1 miljoen Canadese dollar in contanten betalen, maar dat moet zeker 7,5 miljoen zijn, zei de aanklager. Meng werd vorige week in Canada opgepakt op zoek van de Verenigde Staten. Tijdens een uren durende hoorzitting voor het weekeinde bleek dat de VS Meng willen berechten voor fraude. Ze zou SkyCom, een officieel dochterbedrijf van Huawei, hebben toegestaan te handelen met Iran. Daarmee overtrad ze een handelsembargo dat de VS tegen Iran hebben ingesteld en misleidde ze Amerikaanse banken.

De kwestie-Meng doet de toch al gespannen verhouding tussen de VS en China geen goed. Meng zelf volgde de procedure via een tolk in een achterkamertje van de rechtbank in Vancouver.

Premier May stelt stemming over brexit-deal uit

LONDEN/BRUSSEL — De Britse premier Theresa May ziet er toch maar van af haar overeenkomst met de EU over de brexit nu voor te leggen aan het parlement. De stemming stond vanavond op het programma, maar May heeft het parlement gezegd dat ze eerst nog overleg wil met Brussel en EU-lidstaten. De stemming is voor onbepaalde tijd uitgesteld.

Alles wees in de richting van een smadelijke nederlaag in het parlement. Een grote meerderheid inclusief veel partijgenoten van de Conservatieve premier zouden ‘haar’ deal hebben weggestemd. May erkende dit en zei dat er inderdaad grote zorgen zijn over de kwestie Noord-Ierland.

Groot struikelblok is haar afspraak met de EU over het Britse deel van Ierland, Noord-Ierland. Dat zou na de brexit een aparte status krijgen om te voorkomen dat er een feitelijke grens tussen Noord-Ierland en de republiek Ierland ontstaat. Voor Noord-Ierland zou later iets geregeld worden, waar behalve de inwoners ook Londen, Dublin en Brussel mee kunnen leven.

Critici van de deal van May stellen dat bewoordingen uit de overeenkomst

Groot-Brittannië feitelijk voor onbepaalde tijd in de greep van de EU houden en Londen feitelijk niets meer te vertellen heeft over het beëindigen van de speciale status van Noord-Ierland. May heeft beloofd dat ze met de rest van Europa gaat praten over de kwestie om te kijken of de EU garanties kan geven dat de Noord-Ierse kwestie niet eindeloos voortwoekert. Ze zei dat veel aspecten van haar overeenkomst wel degelijk steun in het Lagerhuis hebben. De oppositie bestreed dat onmiddellijk en waarschuwde May straks niet met hetzelfde akkoord terug te komen. De linkse oppositieleider Jeremy Corbyn eiste haar aftreden als ze de overeenkomst niet geheel anders kan sluiten. Dat laatste is onaanvaardbaar voor de rest van de EU.

De Europese Commissie maakte gisteren nog eens duidelijk dat heropening van de onderhandelingen niet aan de orde is. “Er ligt een overeenkomst”, zei een woordvoester van het dagelijks bestuur van de EU. “Die is onderschreven door de EU-leiders.” Minister Stef Blok (Buitenlandse Zaken) zei al dat eventuele voorstellen zorgvuldig zullen worden bekeken, maar hield de boot af. “Je kunt een kop koffie niet weigeren, maar makkelijk zal het niet zijn.”

Euro

Herstel

AMSTERDAM — De Euro-pese beurzen toonden vandaag herstel. Berichten dat de Verenigde Staten en Chi-na nog altijd op zeer hoog niveau gesprekken voeren over het handelssconflict zorgden voor optimisme. Eerder werd gevreesd dat de recente arrestatie van een bestuurslid van het Chinese technologieconcern Huawei tot een verharding van het conflict zou leiden. Daarnaast bleven de brexit-ontwikkelingen de gemoederen bezighouden.

De AEX-index op Beursplein 5 noteerde rond het middaguur 1,2 procent hoger op 501,09 punten. De Mid-Kap won ook 1,2 procent, tot 653,82 punten. Londen, Frankfurt en Parijs stegen tot 1,5 procent. De euro was 1,1382 dollar waard, tegen 1,1369 dollar een dag eerder. Het Britse pond bleef onder druk staan na het uitstel van de stemming in het Britse parlement over de brexit-deal. De prijs van een vat Amerikaanse olie klom 0,8 procent tot 51,41 dollar. Brentolie kostte 0,7 procent meer op 60,42 dollar per vat.

Tokio

Licht lager

TOKIO — De Japanse effectenbeurs is vandaag licht lager geëindigd onder aanvoering van de Japanse banken en autofabrikanten. De andere beurzen in het Verre Oosten gingen overwegend omhoog na het late herstel op Wall Street. De winsten bleven wel beperkt door de aanhoudende handelsspanningen tussen de Verenigde Staten en China en de onzekerheid over het brexit-akkoord in Europa. De Nikkei-index in Tokio sloot uiteindelijk 0,3 procent in de min op 21.148,02 punten. De Japanse banken stonden onder druk in navolging van de verliezen onder Europese en Amerikaanse sectorgenoten. Een vertrek van het Verenigd Koninkrijk uit de EU zonder akkoord zou slecht zijn voor de wereld-economie, waardoor de Amerikaanse centrale bank de rentetarieven mogelijk minder snel zal verhogen. De Hang Seng-index in Hongkong noteerde tussentijds 0,1 procent in de min en de beurs in Shanghai won 0,2 procent. De All Ordinaries in Sydney eindigde 0,4 procent hoger. De Kospi in Seoul noteerde vlak.

Wall Street

Winst

NEW YORK — De aandelenbeurzen in New York zijn vandaag met winst geopend, na bemoedigende geluiden van het handelsfront. China is naar verluidt bereid importheffingen op auto's uit de Verenigde Staten te verlagen tot 15 procent, van de huidige 40 procent. Eerder werd al duidelijk dat de twee economische grootmachten op hoog niveau overleg blijven voeren over hun handelssconflict. Automakers als General Motors (GM), Ford en Tesla profiteerden van het nieuws met plussen tot 3,6 procent. De Dow-Jonesindex noteerde kort na opening 1,4 procent hoger op 24.775 punten. De breed samengestelde S&P 500 klom 1,3 procent tot 2672 punten en de technologiebeurs Nasdaq won 1,4 procent tot 7117 punten. Google-moeder Alphabet (plus 0,9 procent) stond ook in de schijnwerpers. Congresleden ondervragen Google-topman Sundar Pichai onder andere over vermeende politieke vooringenomenheid bij filters die platforms van Google toepassen op content, zoals video's op YouTube. Mogelijk wordt hij ook aan de tand gevoeld over controversiële projecten in China.

VS en China overleggen op hoog niveau

PEKING — De handelsgesprekken tussen de Verenigde Staten en China vinden nog altijd op zeer hoog niveau plaats, ondanks de recente arrestatie van een bestuurslid van het Chinese technologieconcern Huawei. Dat maakte het Chinese ministerie van Handel bekend.

De Amerikaanse minister van Financiën, Steven Mnuchin, en handelsgezant Robert Lighthizer hadden vanochtend (lokale tijd) een

telefoongesprek met de Chinese vicepremier Liu He. Ze spraken onder andere over de planning van de aankomende handelsgesprekken,

zo laat Peking weten. De VS en China kwamen begin deze maand tot een 'staakt-het-vuren' van negentig dagen, waarin de economische kemphanen elkaar niet met nieuwe importheffingen zullen bestoken. De arrestatie van financieel bestuurster Meng Wanzhou van Huawei in Canada dreigt die voor-

zichtige toenadering teniet te doen. Amerikaanse autoriteiten willen dat Meng aan de VS wordt uitgeleverd, omdat ze haar verdenken van het ontduiken van handels-sancties tegen Iran. China nam de zaak hoog op en riep de ambassadeurs van de VS en Canada dit weekeinde op de matje.

‘Chinese rechter verbiedt verkoop iPhones’

PEKING — Een rechter in China heeft de import en verkoop van bepaalde types iPhones van Apple verboden, meldt de Amerikaanse chipmaker Qualcomm. De twee concerns zijn al geruime tijd verwikkeld in een ruzie over patenten. Qualcomm spande daarom onlangs een rechtszaak tegen Apple in China aan wegens inbreuk op patentrechten.

Qualcomm beschuldigt Apple ervan zijn technologie te gebruiken voor iPhones, zonder daar genoeg voor te betalen. Apple vindt juist dat de chipgigant misbruik maakt

van zijn dominante positie op de markt om hoge royalty's te vragen. Het verbod in China geldt voor de iPhone 6S, iPhone 6S Plus, iPhone 7, iPhone 7 Plus, iPhone 8, iPhone 8

Plus en iPhone X, zo schrijft Qualcomm in een persverklaring. De patenten die Apple zou misbruiken, hebben betrekking op software voor het aansturen van touchscreens en het verkleinen van foto's. Apple laat in een reactie weten dat de smartphones verkrijgbaar blijven in het Aziatische land, maar met vernieuwde software. Het techbedrijf liet aan zakenzender CNBC weten in beroep te

gaan en schilderde de juridische acties van Qualcomm af als een 'wanhopige poging van een bedrijf dat wereldwijd wordt onderzocht door toezichhouders'. De technologiebedrijven vechten hun vete wereldwijd uit. Zo vocht Apple onlangs vier patenten van Qualcomm bij het Amerikaanse octrooi- en merkenbureau aan. Ook in Duitsland staat een proces om patenten gepland.

Foto: Shutterstock

ROTTERDAM — Uitbater van hogesnelheidstreinen Thalys verwacht dit jaar een toename van het aantal reizigers met 5 procent.

Daarmee is 2018 een recordjaar voor Thalys op al zijn routes. Het bedrijf staat dan ook op het punt de 7,5 miljoenste reiziger van dit jaar

te vervoeren. De route van Nederland naar België en Parijs groeide iets harder dan het totale netwerk. Het aantal reizigers ging daar met

6 procent omhoog. Naast de Nederlandse route baat Thalys ook treinen van Brussel naar Parijs en van Dortmund via Keulen naar Brussel en Parijs uit. Komend jaar opent Thalys een route van Amsterdam naar het Parijse vliegveld Charles de Gaulle en

Marne-la-Vallée. In die plaats is Disneyland Parijs gevestigd. Ook kunnen reizigers daar gemakkelijker overstappen op hogesnelheidstreinen die verder Frankrijk ingaan. Daarnaast wordt de capaciteit op de Nederlandse route met 8 procent verhoogd.

VS: Stop met aanleg gaspijplijn Nord Stream 2

WASHINGTON — De Verenigde Staten hebben er openlijk toe opgeroepen de aanleg van de Oostzeepijpleiding Nord Stream 2 te staken.

De Amerikaanse onderminister voor energierelateerde zaken Francis Fannon riep alle betrokken partijen op om per direct te stoppen met het project, waar vooral Rusland aan gehecht is. De regering-Trump heeft de aanleg van de pijpleiding herhaaldelijk beschreven als 'vreselijk' en verzet zich openlijk tegen de realisatie. De pijpleiding zou Europa's afhankelijkheid van Russi-

sche energiebronnen verder vergroten, zei Fannon. Het project van het Russische staatsbedrijf Gazprom wordt medegefinancierd door vijf Europese energiebedrijven, waaronder Shell. De capaciteit van de bestaande pijpleiding zou met 55 miljard kubieke meter gas per jaar worden vergroot en 26 miljoen Europese huishoudens van gas voorzien. De aanleg kost zo'n 9,5 miljard euro en moet volgend jaar klaar zijn. Overigens proberen de VS al langere tijd om hun eigen gas in Europa te verkopen. In landen als Polen en Litouwen is daar al de nodige infrastructuur voor aangelegd.

Portugal lost IMF-lening af

LISSABON — Portugal heeft de uitstaande leningen bij het Internationaal Monetair Fonds (IMF) afgelost. Het land maakte gisteren de laatste tranche van 4,7 miljard euro over.

Het land leunde sinds 2011 op de financiële steun van Europa en het IMF. Die voorzagen Portugal voor in totaal 78 miljard euro aan noodkredieten. Portugal had tot 2024 de tijd om de schulden bij het IMF af te lossen. Dat ging om een bedrag van

26 miljard als onderdeel van het totale noodpakket. In 2015 kondigde Portugal aan de uitstaande leningen versneld terug te willen betalen. Daarmee bespaarde het land circa 1,2 miljard euro aan rentelasten. Het land haalde eerder met succes miljarden op door de verkoop van staatsbezittingen, zoals het postbedrijf CTT-Correios de Portugal en activiteiten op het gebied van energie, verzekeringen en vliegvelden. Ook werd geld opgehaald op de financiële markten tegen gunstige tarieven.

Automakers VS eisen barrière voor Japanners

WASHINGTON — De Amerikaanse automarkt moet niet verder opengesteld worden voor voertuigen van Japanse makelij. Een Amerikaanse brancheorganisatie, die onder meer Ford, General Motors en Fiat Chrysler vertegenwoordigt, dringt er bij de regering-Trump op aan de regelingen niet te verruimen totdat Tokio laat zien dat het zich ook inzet voor een open markt.

Japan heeft een van de meest gesloten automarkten ter wereld. Vorig jaar verscheepten Amerikaanse automakers nog geen 20.000

voertuigen naar het land. Veiligheids- en brandstofnormen maken het voor Amerikaanse automakers bijkans onmogelijk om de markt te bestieren. De VS werken aan een handelspact met Japan. Zolang de onderhandelingen lopen, slaan de landen elkaar niet om de oren met heffingen op auto's. De American Automotive Policy Council heeft president Trump en de zijnen aangeraden geen verdere concessies te doen, tenzij er duidelijke aanwijzingen zijn dat Japan ook zijn eigen markt meer openstelt voor Amerikaanse voertuigen.

ING: Economie groeit met 2 procent in 2019

AMSTERDAM — De Nederlandse economie zal volgend jaar met 2 procent groeien. Dat is de prognose van het Economisch Bureau van ING. Nagenoeg alle sectoren blijven volgens ING in de lift zitten, maar veelal in een lagere versnelling dan dit jaar. In 2018 komt de groei naar verwachting uit op 2,6 procent.

Volgens de kenners van de bank speelt met name de krapte op de arbeidsmarkt de productiegroei parten. Daarentegen kunnen werknemers naar verwachting een hogere loongroei tegemoet zien. Verder meldt de bank dat het vrouwen van consumenten en producenten wat minder is in vergelijking met begin dit jaar. Ook zit de zogeheten exportportefeuille minder vol. Vooral buitenlandse kwesties als de brexit en de handelsspanningen tussen de VS en China zijn daar debet aan. Economen van ABN Amro kwamen eerder met soortgelijke conclusies. Volgens ING heeft Nederland nog relatief weinig last van de handelsspanningen.

De meeste beperkingen die worden opgelegd gaan voorsnog aan Europa voorbij. Dat zal ook het geval zijn wanneer de Verenigde Staten de tarieven op Chinese producten verder opvoeren. Dergelijke stappen voeden wel het pessimisme in Nederland. De aanstaande brexit heeft volgens de kenners al impact gehad op Nederland. De export van goederen naar het Verenigd Koninkrijk is de afgelopen twee jaar al minder hard gegroeid in vergelijking met andere bestemmingen. De kans op een no-deal brexit, waarbij de Britten de EU zonder akkoord verlaten, acht ING klein, net als de kans op uitstel van de brexit. De aanstaande verhoging van de btw zullen winkeliers vrijwel geheel doorberekenen in de prijzen, aldus de bank. Dit zal een drukkend effect hebben op de verkopen. Verder besteedde ING aandacht aan de bouwsector. Zoals bekend is er sprake van een tekort aan vakmensen en bouwlocaties. Daardoor zal niet aan de beoogde huisbouw kunnen worden voldaan.

NEW YORK				AMSTERDAM			
	11-Dec				11-Dec		
DOW JONES	24.671,33	1.02%	AEX	504,37	1.83%		
S&P 500 INDEX	2.670,38	1.24%	ARCELOMITTAL	19,26	3.73%		
NASDAQ	7.120,88	1.43%	AEGION NV	4,36	0.14%		
AMAZON COM INC	1.682,99	1.34%	KONINKLIJKE AHOL	22,35	1.57%		
APPLE INC	169,47	-0.08%	AZKO NOBEL	71,26	1.22%		
BAIDU INC-SP ADR	179,31	0.06%	ASML HOLDING NV	145,40	3.38%		
BERKSHIRE HATH-B	205,70	1.20%	DSM (KONIN)	74,90	1.24%		
BOEING CO/THE	326,94	0.18%	HAL TRUST	132,40	-0.45%		
CITIGROUP INC	57,63	0.88%	HEINEKEN NV	79,22	2.04%		
COCA-COLA CO	49,44	0.41%	ING GROEP NV	9,98	1.54%		
COSTCO WHOLESALE	226,50	1.72%	KPN (KONIN) NV	2,61	1.48%		
WALT DISNEY CO	113,20	1.20%	KONINKLIJKE PHIL	32,15	0.93%		
3D SYSTEMS CORP	11,72	1.91%	RANDSTAD NV	39,67	2.22%		
EBAY INC	29,45	1.62%	ROYAL DUTCH SHA	26,09	2.03%		
FACEBOOK INC-A	142,44	0.42%	TOMTOM	8,09	-2.10%		
GENERAL ELECTRIC	7,09	2.31%	TOTAL SA	48,11	1.81%		
ALPHABET INC-A	1.062,39	0.87%	UNILEVER NV-CVIA	49,26	1.61%		
HP INC	22,96	0.12%	W.P. STEWART HOL	442,87	0.42%		
HOME DEPOT INC	174,74	1.78%					
INTEL CORP	48,49	0.21%	SCOTIABANK FUNDS	19-Dec			
JOHNSON&JOHNSON	146,58	0.91%	MONEY MARKET	13,3079	0.01%		
MICROSOFT CORP	109,91	2.16%	US DOLLAR BOND	2,5983	-0.01%		
PROCTER & GAMBLE	93,78	0.61%	GLOBAL GROWTH	2,7757	-1.39%		
ROYAL DUTCH-ADR	59,08	0.39%	US GROWTH	15,1736	0.59%		
STARBUCKS CORP	66,69	1.62%	CANADIAN GROWTH	2,4207	-1.28%		
TWITTER INC	35,47	6.10%	FUNDS	10-Dec			
WALMART INC	94,35	0.44%	BGF CONT EUR FLEX	25,05	-0.36%		
EXCHANGE TRADED FND	11-Dec		BGF EMTK BOND	16,97	0.35%		
ALERIAN MLP - AMLP	9,42	1.13%	BGF FIX INC GBL OP	13,83	0.00%		
ISH GBL HY BD - GHYG	47,10	0.36%	BGF GBL ALLOCATION	53,16	-0.75%		
ISH BOX HY BD - HYG	83,21	0.39%	BGF USD CORE BOND	16,19	-0.19%		
ISH SELECT DIV - DIVY	95,65	0.76%	BGF USD HY BOND	31,93	-0.37%		
ISH MSCI EMKT - EEM	39,96	1.27%	TEMPLETON GBL BND	25,01	-0.16%		
ISH MSCI PAC - EPP	42,36	1.12%	TEMPLETON ASIAN SM	48,52	-1.10%		
ISH RUSSELL - INV	157,43	1.28%	CURRENCIES	11-Dec			
ISH S&P 500 - SPY	160,65	1.32%	YENUSD	113,2500	0.11%		
ISH EUROPE - IEV	40,09	0.91%	EURUSD	1,1338	-0.18%		
INVESCO QQQ TRUS	165,41	1.43%	CANIUSD	1,3397	0.06%		
INVESCO DB COMMO	15,60	0.97%	GBPUSD	1,2574	0.09%		
SPDR S&P INT DIV-DVX	35,98	0.67%	COMMODITIES	11-Dec			
SPDR S&P MID 400	327,50	1.51%	OIL WTI	52,25	2.45%		
SPDR S&P 600 SMA	64,94	1.58%	GOLD	1244,26	-0.02%		
VANGUARD REIT - VNQ	82,14	0.67%	SILVER	14,64	0.74%		
WSDCOMTR JAP H-EQ-DXJ	50,32	0.16%	WHEAT	525,25	-1.13%		
Source Bloomberg							

A Standard Of Excellence Since 1916

MADURO & CURIEL'S BANK N.V.
Private Banking & Investment Services

Lio Capriles Banking Center, Schottegatweg (Oost) z/n
P.O. Box 305, Curaçao, Tel. 466-1818, Fax. 466-1633
e-mail: pbis@mc-bank.com, website: www.mc-bank.com/pbis

Eeuwenoud rijtuig opgegraven in China

Foto: Shutterstock

In de Chinese provincie Hebei is een 2500 jaar oud rijtuig opgegraven door archeologen. Het luxe voertuig stamt uit het tijdperk van de Oostelijke Zhou dynastie die duurde van 770 tot 256 voor Christus. Dat meldt het Chinese staatspersbureau *Xinhua*. Het rijtuig werd gevonden bij een opgraving van een eeuwenoude begraafplaats. Het opvallende aan de vondst is dat het rijtuig 142,5 centimeter breed en 106 centimeter lang is. Zulk grote voertuigen werden

volgens de archeologen pas gemaakt tijdens de Qin dynastie, die van 221 tot 206 voor Christus duurde. De zijanten van het rijtuig waren versierd met onder meer goudkleurige folie, dat nog steeds zijn glans niet was verloren na jaren onder de grond. Door de afmetingen en de versieringen denken de onderzoekers dat het voertuig van welgestelde mensen was, mogelijk de leider van een stam. Onderzoekers zijn nog bezig meer details van het rijtuig bloot te leggen.

Meisjes op hoger onderwijsniveau dan eindtoets

Meisjes zijn op school slimmer dan jongens. In het schooljaar 2017/18 zaten in Nederland meisjes uit de derde klas van het voortgezet onderwijs vaker op een hoger niveau dan hun schooladvies dan hun mannelijke klasgenoten. Dat niveauverschil deed zich al voor tijdens het maken van de eindtoets op de basisschool, meldt het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS). Sinds het schooljaar 2014/15 is het advies van de leerkracht van de basisschool leidend bij de toelating tot het voortgezet onderwijs. De eindtoets wordt pas afgenomen nadat de leerkracht een eerste advies heeft gegeven. Dat advies kan worden bijgesteld als de score op de eindtoets hoger is dan het schooladvies. Uit de cijfers van het CBS blijkt dat in 2014/15 meisjes vaker dan jongens hoger op de eindtoets scoorden dan te

verwachten viel op basis van het schooladvies. Toch werden de schooladvies voor meisjes niet veel vaker bijgesteld (2,8 procent) dan voor jongens (2,5 procent). Hierdoor bleven de definitieve schooladvies van meisjes en jongens dicht bij elkaar liggen. In het schooljaar 2017/18 studeerde 16 procent van de meisjes in het derde jaar van het voortgezet onderwijs op een hoger onderwijsniveau dan het definitieve schooladvies. Bij de jongens was dat 10 procent. Zo had bijna 21 procent van de meisjes op vwo-3 een lager schooladvies gekregen, tegen 14 procent van de jongens. Bij de jongens is de situatie andersom: 14 procent van de jongens volgde in de derde klas juist een onderwijsniveau dat lager ligt dan het advies dat ze in 2014/15 in groep 8 kregen. Dat geldt voor iets minder dan 9 procent van de meisjes.

2e ruimtesonde verlaat zonnestelsel

Na meer dan veertig jaar onafgebroken vliegen, heeft de Amerikaanse ruimtesonde Voyager 2 ons zonnestelsel verlaten. Dat gebeurde op 5 november, zo heeft de Amerikaanse ruimtevaartorganisatie NASA gisteren bekendgemaakt. De Voyager 2 doet het nog steeds. Hij vliegt op bijna 18 miljard kilometer afstand van de aarde en meet het gebied

waar hij doorheen vliegt. Sinds 5 november blijkt de Voyager 2 geen plasma-deeltjes van de zon meer te meten. Daaruit maakt de NASA op dat hij ons zonnestelsel heeft verlaten.

Drie andere instrumenten aan boord bevestigen dat. In 2012 ging zijn broer Voyager 1 hem voor, als eerste door mensen gemaakte object ooit.

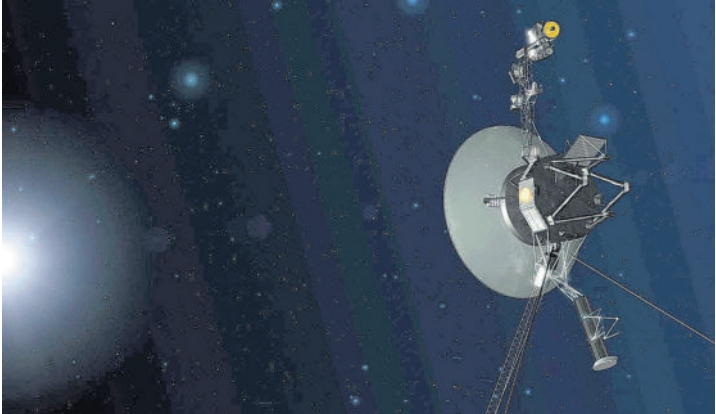

Foto: NASA

Opnieuw Hollandse Meesters terug uit Rusland

De tentoonstelling Hollandse Meesters uit de Hermitage - Oogappels van de Tsaren, die de Hermitage in Amsterdam recent het recordaantal van 340.000 bezoekers bezorgde, krijgt een

opvolger. In 2023-2024 komt Hollandse Meesters II, ook met nooit eerder teruggekeerde werken uit de collectie van de Hermitage in Sint Petersburg. Die is zeer rijk aan Hollandse meesters, die

met name door de tsaren verworven werden verzameld. De Amsterdamse Hermitage bestaat in 2019 tien jaar. De kunsttempel heeft voor de periode tot 2025 al tien exposities in de agenda staan,

gemaakt in samenwerking met de wereldberoemde naamgenoot in Rusland. Daaronder is in 2022 een omvangrijke expositie van de collega's, vrienden en rivalen Picasso en Matisse. Het jubileumjaar 2019 wordt gevierd met De schatkamer!, een grote presentatie van meesterwerken uit vele eeuwen kunstgeschiedenis van de halve wereld, en Juwelen! met persoonlijke kledingstukken, sieraden en sierobjecten van edellieden, tsaren en tsarina's als Elisabeth, Catharina de Grote en Maria Fjodorovna. De komende jaren staan verder tentoonstellingen op stapel van middeleeuwse kunst (2020), Italiaanse meesters (2020-2021), islamitische kunst (2021), over de jeugd van leden van de Romanov-familie (2022-2023), over de Scythen en andere nomadische steppenvolken (2023) en over boeddhistische kunst (2024).

Foto: Shutterstock

Mensen

Utrecht krijgt gebouw hoger dan Domtoren

Foto: CIE, KCAP, Geurst & Schulze en Kares & Brands

Utrecht heeft groen licht gegeven voor de bouw van drie woontorens, waarvan de hoogste 140 meter wordt. Dat betekent dat er voor het eerst in Utrecht een gebouw hoger wordt dan de 112 meter hoge Domtoren.

Het 'verticale dorp MARK, zoals de torens worden genoemd, komt te staan in de wijk Leidsche Rijn aan de noordzijde van het NS-station aldaar. De twee andere torens zijn 80 en 100 meter hoog en worden afgewisseld met laagbouw van ongeveer 25 meter hoog. In het hele nieuwbouwproject komen ongeveer 1125

huur- en koopwoningen met patio's en groene binnentuinen. Gisteren onthulde wethouder Klaas Verschuure van Ruimtelijke Ontwikkeling de maquette van het project. "We realiseren ons allemaal dat als we iets bouwen dat hoger is dan de Domtoren, dat het ook echt iets bijzonders moet worden. In de plannen voor het 'verticale dorp' komen verschillende aspecten van het gezond stedelijke leven samen. Mensen kunnen hier wonen, er is ruimte voor een restaurant, aan de voet komt een stadsbos en in de top van het hoogste gebouw een uitkijkpunt."

Marga Minco (98) krijgt P.C. Hooftprijs 2019

De P.C. Hooftprijs 2019 gaat naar Marga Minco, een pseudoniem van Sara Minco. De schrijfster (98) kreeg eerder al de Annie Romeinprijs (1999) en de Constantijn Huygensprijs (2005). Het bedrag dat aan de prijs verbonden is, bedraagt 60.000 euro. Voor haar debuut, 'Het bittere kruid' uit 1957, kreeg ze de Vijverbergprijs, voorloper van de F. Bordewijkprijs. De jury stelt dat Minco door dit debuut 'de Ne-

derlandse stem is geworden in de Europese oorlogsliteratuur'. Het werk prijkte op menig boekenlijst van middelbare scholieren.

Gezien de leeftijd en gezondheid van Minco zal de prijs bij haar thuis uitgereikt worden, ergens in januari. Uit het juryrapport: "De romans en verhalen van Marga Minco geven vorm aan existentiële ervaringen als angst, schuldgevoel, eenzaamheid en een

diep maar nauwelijks te verwoorden verlangen naar geborgenheid. Zonder te psychologiseren, zonder pathetiek of pretentie, maakt zij een ondoordringelijke werkelijkheid invoelbaar en voorstelbaar." Enkele andere titels zijn 'De val' (1983), 'De glazen brug' (1986, Boekenweekgeschenken), 'Nagelaten dagen' (1997) en 'Storing' (2004). Minco's verhalen zijn verzameld in 'Achter de muur' (2009) en in 2015 verscheen 'Na de sterren', een keuze van de schrijfster zelf uit haar verhalen aangevuld met de roman 'Een leeg huis' (1966). De prijs is genoemd naar de renaissance-dichter P.C. Hooft (1581-1647). Het is dit jaar precies zeventig jaar geleden dat de P.C. Hooftprijs voor het eerst werd toegekend.

Arrestatie om mishandeling tijdens livestream

Een Australische man die het videospel Fortnite speelde, is aangehouden omdat hij zijn partner zou hebben mishandeld tijdens een livestream. De 26-jarige gamer kreeg ruzie met de vrouw toen zij hem vroeg te stoppen met spelen en te komen eten, bericht de Australische omroep *ABC*. Op beelden van het incident is te zien dat gamer 'MrDeadMoth' zichzelf filmt terwijl hij de populaire game speelt. Daardoor was ook het vermeende huiselijk geweld live te volgen. Als de man zegt dat hij 'zo' komt eten, krijgt hij een doos naar zijn hoofd geslingerd. Daarna loopt hij weg

van de camera en lijkt volgens *ABC* te horen te zijn hoe een klap wordt uitgedeeld. De vrouw begint vervolgens te huilen en noemt hem een 'smerige vrouwenmepper'. Daarna richt ze zich tot mensen die live meekijken. "Hoorden jullie dat? Hij sloeg me zojuist in het gezicht." De politie zegt dat een getuige melding maakte van het incident, waarna agenten poolshoogte namen bij de woning van het stel bij Sydney. Daar waren ook twee jonge kinderen aanwezig. De vrouw raakte niet ernstig gewond, maar was wel overstuurd.

Winterweer zorgt al voor lawinegevaar

Foto: Shutterstock

De naderende winter heeft in een groot deel van de Alpen al voor een dikke laag sneeuw en lawinegevaar gezorgd. Oostenrijkse en Zwitserse media spraken gisteren van zeer groot lawinegevaar vanaf 1800 meter hoogte waar 50 tot 80 centimeter sneeuw ligt. Hoger ligt nog veel meer. De harde wind vergroot het lawinegevaar en alle bergpassen in Zwitserland zijn dicht, meldde de *Neue Zürcher Zeitung*. Zondag moesten twee Spanjaarden in de bergen ten zuidwesten van Luzern worden gered. De twee

waren door een lawine in de sneeuw vast komen te zitten. Ze zijn door bijna twintig mensen, die bij de moeilijke reddingsactie betrokken waren, onderkoeld in de sneeuw gevonden en naar een ziekenhuis overgebracht. De plaatselijke politie meent dat de twee wandelaars de lawine zelf hadden veroorzaakt. Ook in Oostenrijkse media wordt gewaarschuwd voor lawinegevaar. Daar is code 4 van kracht, de op een na hoogste alarmfase. De verse sneeuw en de harde wind zorgen boven de 1800 meter voor veel risico's.

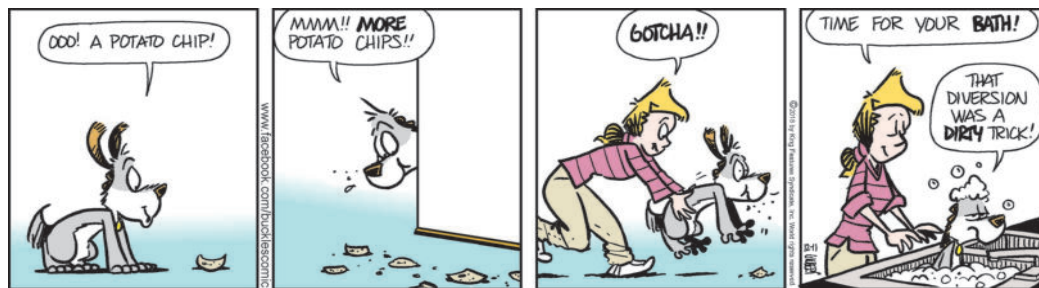
Ook iets leuks voor de Mensen-pagina ?

Een jubileum, diploma of benoeming te melden ? Wij plaatsen het graag op de Mensen-pagina

Stuur uw informatie (kort en bondig, liefst met foto) naar :
tlatorre@amigoe.com o.v.v. "Mensen"

Buckles

By David Gilbert

Beetle baily

By Mort Walker

Baby blues

Door Jerry Scott & Rick Kirkman

Bayern definitief zonder Robben tegen Ajax

MÜNCHEN — Arjen Robben behoort definitief niet tot de selectie van Bayern München voor de afsluitende groepswedstrijd morgenavond tegen Ajax in de Champions League. De 34-jarige vleugelspits ondervindt te veel hinder van een bovenbeenblessure.

Robben maakte gisteren nog een klein voorbehoud ten aanzien van zijn absentie. De Duitse kampioen bevestigde een dag later echter dat hij niet tot de wedstrijdselectie behoort voor het duel in Amsterdam. De oud-international, bezig

aan zijn laatste jaar bij Bayern, kwam eind november voor het laatst in actie. In de Champions League tegen Benfica maakte hij toen twee fraaie doelpunten (5-1). “Ik heb toen echt een heerlijk wedstrijd gespeeld, maar daarna begon ik steeds meer

klachten te krijgen.” De oorzaak is een tik op een zenuw in zijn bovenbeen. Robben had zich juist zo verheugd op het duel met de Amsterdammers. In de thuiswedstrijd tegen Ajax (1-1) werd hij na een uur gewisseld.

Zowel Bayern als Ajax is al zeker van een plek in de achtste finales. Inzet van het duel is alleen de eerste plaats in de groep.

Meespelen Groot tegen Noorwegen onzeker

NANCY — Het is nog altijd onzeker of handbalster Nycke Groot vandaag kan meespelen tegen Noorwegen op het EK in Frankrijk. De aanvoerder van Oranje viel zondag in het duel met Roemenië uit na een harde botsing met ploeggenote Debbie Bont. De teamleiding wil niet veel kwijt over de gezondheidstoestand van de international, door menigeen beschouwd als een van de beste handbalsters van de wereld.

Groot kreeg al vroeg in de wedstrijd de knie van Bont tegen haar achterhoofd. Ze kon niet meer verder spelen en bleek door de klap een aanval van migraine te

hebben gekregen, een kwaal waar ze vaker last van heeft. De medische begeleiding vreesde ook voor een hersenschudding, maar dat kon niet met zekerheid worden vastgesteld. Bondscoach Helle Thomsen liet doorschemeren dat Oranje met opzet weinig naar buiten brengt over Groot. Ze wil Noorwegen, de ploeg die de laatste jaren steeds van Nederland won in de eindfase van de grote toernooien, zo lang mogelijk in het ongewisse laten. Maar ze zal zeker geen risico nemen met haar spelmaker en zei haar alleen in te zetten ‘als de medische begeleiding vindt dat het verantwoord is’.

Noorwegen is zevenvoudig

Europees kampioen en de Nederlandse handbalsters verloren de afgelopen jaren vier keer van de Scandinavische ploeg, te beginnen met de finale van het WK in 2015. Daarna hield Noorwegen Oranje van het brons af op de Olympische Spelen in Rio 2016. Een paar maanden later was het close in de finale van het EK in Zweden, maar opnieuw won Noorwegen. Vorig jaar boog Nederland vrij kansloos in de halve finales van het WK in Duitsland. Noorwegen is een ‘angstgegner’, maar de ploeg heeft op dit EK al twee keer verloren en Nederland is nog ongeslagen. Een gelijkspel vandaag in Nancy is voldoende voor een plek in de halve finales.

Jong Oranje tegen Portugal in EK-kwalificatie

NYON — Jong Oranje is in het kwalificatietoernooi voor het EK van 2021 gekoppeld aan onder meer Portugal. Dat heeft de loting bij de UEFA in Nyon uitgewezen. Noorwegen, Wit-Rusland, Cyprus en Gibraltar zijn de andere opponenten van de Nederlandse ploeg.

De duels worden gespeeld tussen maart 2019 en oktober 2020. Alleen de groeps-

winnaar plaatst zich rechtstreeks voor het EK van 2021 in Hongarije en Slovenië.

Voor de beste nummers twee volgt een herkansing in de play-offs. De twee gastlanden zijn al verzekerd van een startbewijs voor het eindtoernooi.

Jong Oranje wist zich niet te plaatsen voor het eindtoernooi om de Europese titel in 2019 in Italië.

Ondaan loodst Telstar langs Jong AZ

EINDHOVEN — Telstar heeft in de eerste divisie in een streekderby met 2-0 van Jong AZ gewonnen. In het AFAS Stadion nam Terell Ondaan, die in de jeugdopleiding van AZ speelde maar er nooit doorbrak, beide goals voor zijn rekening.

Na vijf minuten maakte Ondaan zijn eerste van de avond en na ruim een uur maakte hij er 0-2 van. Ondaan stond vorig seizoen onder contract bij PEC Zwolle, maar daar werd zijn con-

Sport

Digne redt in 96e minuut punt voor Everton

LIVERPOOL — Everton heeft in de Engelse voetbalcompetitie een nederlaag tegen Watford ternauwernood voorkomen. De Fransman Lucas Digne schoot in de 96e minuut de bal, van net buiten het zestienmetergebied, uit een vrije trap schitterend in het doel: 2-2.

Watford, dat met vier achtereenvolgende zeges uitstekend was begonnen aan de competitie, won eind oktober voor het laatst in de Premier League. Everton leidde halverwege met 1-0 door een treffer na een kwartier spelen van de Braziliaan Richarlison. Na ruim een uur kwam Watford langszij. Aanvoerder Seamus Coleman werkte de bal ongelukkig in eigen doel. Vrijwel direct daarna zette de Fransman Abdoulaye Doucoure Watford op voorsprong. Everton kreeg in de 68e

Foto:AFP

Lucas Digne met de bewuste rake vrije trap.

minuut een grote kans op de gelijkmaker, maar Gylfi Sigurdsson miste een strafschop. Digne redde diep in blessuretijd alsnog een punt.

Maarten Stekelenburg zat bij Everton op de reservebank. Daryl Janmaat ontbrak bij Watford wegens een blessure.

Everton heeft na zestien speelronden 24 punten en staat zevende. Watford is met 21 punten gedeeld elfde.

Chelsea schorst 4 supporters voorlopig

LONDEN — Chelsea heeft vier supporters voorlopig verboden om wedstrijden bij te wonen. Dat deed de Londense voetbalclub in afwachting van verder onderzoek naar beschuldigingen over het racistische gedrag van supporters tegenover Raheem Sterling van Manchester City.

Sterling zou zaterdag tijdens de topper tegen City racistisch bejegend zijn

door een aantal fans van de thuisploeg. Op beelden is te zien dat fans van Chelsea

schreeuwen in de richting van Sterling als hij een bal oprapt.

“Onze onderzoeken naar deze kwestie zijn in volle gang. We ondersteunen het politieonderzoek volledig en alle informatie die we verzamelen wordt aan de

politie doorgegeven”, meldt Chelsea in een verklaring. “Chelsea vindt alle vormen van discriminerend gedrag weerzinwekkend en als er bewijs is van kaarthouders die zich racistisch gedragen dan zal de club strenge sancties uitvaardigen, waaronder een stadionverbod.”

Venus Williams na 11 jaar weg bij coach

Foto:AFP

Venus Williams dit jaar in Miami.

NEW YORK — Venus Williams beëindigt de samenwerking met David Witt. De 45-jarige Amerikaan was elf jaar lang de coach van de voormalige nummer één van de wereld. Williams, 38 jaar

inmiddels, kende een slecht jaar op de WTA Tour.

De oudere zus van Serena zakte op de wereldranglijst van de vijfde naar de 38e positie. Williams won in totaal

slechts achttien wedstrijden. Bij de vier grandslamtoernooien kwam ze niet verder dan de derde ronde. Het is nog niet bekend wie de nieuwe trainer van Venus Williams wordt.

Gözübüyük: Ik had bij besluit moeten blijven

HAARLEM — Serdar Gözübüyük baalt ervan dat hij zondag de rode kaart van VVV-speler Jerold Promes introk. De scheidsrechter stuurde de verdediger weg na een overtreding bij de zijlijn op Ritsu Doan. Vidscheidsrechter Siemen Mulder zei tegen Gözübüyük dat hij de beelden nog eens moest bekijken. De Haarlemmer deed dat en kwam toen tot een ander oordeel: een gele in plaats van een rode kaart.

Een dag later heeft de arbiter spijt van die beslissing, zegt hij tegen *Voetbal International*. “Balen, gewoon

enorm balen. Ik zat gewoon goed in eerste instantie met de rode kaart. Ik ben gaan twijfelen terwijl ik overtuigd was van rood. Dit is een kant van het VAR-systeem die we niet moeten willen”, aldus Gözübüyük, die na afloop van veel kanten kritiek kreeg. Groningen-trainer Danny Buijs hekelde de ‘arrogante’ houding van de scheidsrechter.

Gözübüyük hoopt dat het moment van zondag een leermoment is voor iedereen. “Feit is dat de VAR mij nooit had mogen roepen voor dit geval. De VAR moet ingrijpen als iets 100 procent niet goed is en dat was hier niet zo.”

2e elftal Heracles zet Achilles te kijk

ALMELO — Het tweede elftal van Heracles Almelo heeft gisteren een wel erg ruime overwinning behaald in de beloftencompetitie. De koploper zette hekkensluiter Jong Achilles’29 met liefst 20-0 aan de kant. Halverwege was het 10-0 in Almelo.

Heracles verstevigde door de ruime zege de koppositie in poule A van de beloftencompetitie en heeft na negen wedstrijden 25 punten.

Het tweede team van Achilles is nog puntloos en heeft na negen duels een doelsaldo van vier treffers voor en 81 doelpunten tegen.

Manchester City bindt talent Foden tot 2024

Foto:AFP

Phil Foden (r) afgelopen weekeinde in actie tegen Chelsea.

MANCHESTER — Manchester City heeft het vertrouwen uitgesproken in Phil Foden. De clubleiding bereikte gisteren een akkoord over een nieuw zesjarig contract met de talentvolle achttienjarige middenvelder.

Foden is afkomstig uit de jeugdopleiding van City en speelt al sinds zijn acht-

ste voor de Engelse grootmacht. Aan het begin van dit seizoen mocht hij met

de selectie van trainer Pep Guardiola mee op trainingskamp naar de Verenigde Staten.

Ook had Foden begin augustus een basisplaats in de wedstrijd tegen bekerwinnaar Chelsea om de

Community Shield, de Engelse Supercup.

Foden maakte in oktober 2017, in de finale van het wereldkampioenschap onder 17, twee doelpunten voor Engeland tegen Spanje. Engeland won met 5-2.